

žena in dom

LETO VI • 1935 • JULIJ • ŠT. 7

Priložena je v platno vezana peta rodbinska knjiga: „Joe med pirati“ ali mehko vezana šesta rodbinska knjiga: „Veseli fant“. Ta knjiga, vezana v platno, bo priložena konec avgusta.

Telefon št. 21-19

Koristna telefonska in poslovna zveza
za industrijo, obrt in trgovino!
Tiskovine, plakate, reklamni in opremni
materijal, vse vrste kartonažnih izdelkov
dobavljamo dovršeno in poceni.

J. BLASNIKA NASL. D. D.

UNIVERZITETNA TISKARNA

litografija • offsetisk • kartonaža

Zahtevajte ponudbe! Kličite

telefon št. 21-19

GOSPODINJE!

PRAVA DOMAČA
JED LE S PRAVIM
DOMAČIM IZDELKOM.

Ost gospodinji polevaten in
nalljankrat tekne

Bactamid

(nadomestek za jajca)
od Dr. Crata in Dr. Oetkerja
nadomeča moč za obiranje testa in hvar-
jeje; nočere kosice tega praška vsebuje mo-
harve enega rumenjaka kakor tudi moč enar-
beljaka.

Bactamid se kveleto dnar vsaki možnari)
in pečiva, posebna omletar, špišnikom,
omletar, krepitar, omakom, bubeljnom, i
fem, maslacom in kribkomu testa itd. r
se dobi lepa oblika in je lahko prehav'

OETKER-
JEVA SVETLA
GLAVA

Dr. Oetker-jev
**PRIPOMOČEK
ZA
VKUVANJE**
za gospodinja.

Vsehna tega zavoička uporablene po
onostransjem navodilu, da š kx vkuha-
neza avija, žele's marmelade, sad-
neza sokova, komarom in stičnem
stahost in zabranj silu kvartente po
viranobi ser klasulo.

JUGOSLOVANSKA TVORNICA

D. A. OETKERJA

Nadalje proizvajamo še:

pudinge

kreme

šartlje

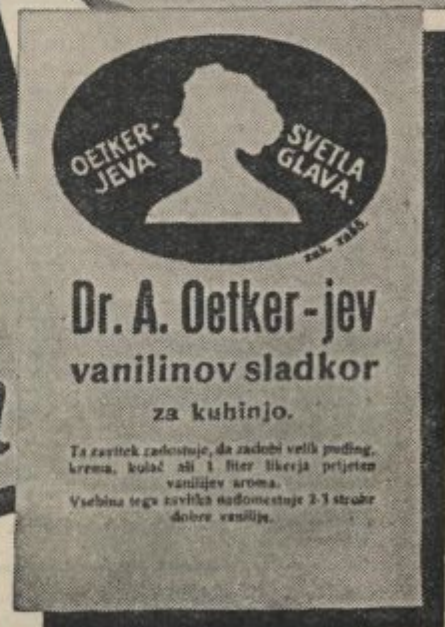
itd.

OETKER-
JEVA SVETLA
GLAVA

Doktor Oetker-jev
pecilni prašek
je najboljši!
Zakonito zaštiten pod
imenom

Backin

OETKER-
JEVA SVETLA
GLAVA

Dr. A. Oetker-jev
vanilinov sladkor
za kuhinjo.

Ta zavitek zadostuje, da zadobi velik puding,
krema, kolač ali 1 liter likerja prijeten
vanilijev aroma.

Vsehna tega zavitka nadomestuje 2-3 strobr
dobre vanilije.

Lepo vezana
knjiga bodi
kras knjižnice v
Vašem domu!

Take vezave,
od preprostih
do najfinejših,
Vam oskrbi

knjigoveznica

Jugoslovanske
tiskarne

r. z. z. o. z.

Ljubljana,
Kopitarjeva ul. 6/II.

VEČ KO 40 SNOVI DAJE KAVI OKUS IN VONJ.

Zakaj vendar gre tako izredno v slast škodolica kave? Od kod povzroča kava tako prijeten občutek naslade?

Dandanes vemo, da prihaja to od tako zvanih kafeonov, ki pri praženju sirovih kavnih zrn razvijajo okus in vonj, zaradi česar imamo kavo tako radi. Kaj pa so kafeoni? Na to vprašanje ni lahko odgovoriti. Znanosti je doslej uspelo dognati le to, da daje velika množina kemičnih snovi skupaj sestavino okusa in vonja. Toda znano je samo 40 teh snovi, medtem ko se drugi del ni mogel natančno ugotoviti. Zato tudi še ni uspelo, napraviti na umeten način vonja kave.

Kafeoni pa naj se ne zamenjajo s kofeinom. Kemična struktura in fiziološko učinkovanje te snovi je zelo dobro znano, enako tudi dejstvo, da kofein nima nikakršne zveze z močnim okusom in prijetnim vonjem kave. Kdor po kavi ne more spati ali čuti močno bitje srca, nervozen nemir, povečani pritisk krvi ali druge neprijetne motnje, naj to pripiše edino učinkovanju kofeina. Zato pa je tudi brezkofeinska kava Hag tako priljubljena in slovita. Kava Hag ima vse prijetne lastnosti naravne kave, vendar popolnoma izključuje mnogokrat neprijetne posledice kofeina. Mnogo tisočev zdravnikov iz vseh kulturnih krajev sveta priporoča uporabo kofeina oproščene kave Hag.

Za dojenčke.
Prikuhe s Hordenzymom.

Z velikim uspehom se daje dojenčkom po petem mesecu Hordenzym dr. A. Wanderja v zvezi s svežimi prikubami, kakor s špinačo, karfiolo, kolerabicami in korenjem. Mlajši in starejši dojenčki brez izjeme prav radi uživajo te prikuhe in jih tako dobro prenašajo, da se jim brez vsake nevarnosti lahko da dvakrat tako velik obrok prikuhe s Hordenzymom kakor navadne prikuhe.

Ako Ti stenice
ne dajo spati -

**SE NE ZANAŠAJ NA
NEUCINKOVITA SREDSTVA**

S slabimi in manjvrednimi sredstvi proti stenicom izgubljaš samo čas in denar. Odporne stenice uničuje samo **najučinkovitejše** sredstvo: **FLIT**. **FLIT** stenice samo ne omamlja, temveč jih gotovo ugonobi ter uniči njihovo zalego. Zato uporabljaj zaradi zanesljivosti in učinkovitosti vedno le **FLIT**. — **FLIT** ugonobi vsak mrčes in gotovo pokonča njegovo zalego. — **FLIT** ne pušča madežev.

Zahtevaj izrečno **FLIT** v rumeni konvi s sliko vojaka in črnim pasom. Za pravo pristnost vsebine jamči samo **originalno zaprta konva**.

Zahlejoj izrečno **FLIT**
NE IZDAJAJ DENARJA ZA POTVORBE!

Vzemi na izlete majhno popotno kombinacijo: malo konvo z razpršilcem.

S Hordenzymom pripravljene prikuhe so prav posebno redilne, ker ostanejo v želodcu in črevesih dalje časa in jih zato dojenčki bolje izkoristijo kakor navadne prikuhe. Natančno navodilo, kako pripravljamo prikuhe s Hordenzymom, je priloženo vsaki škatli.

Kakor smo slikali, je tvornica dr. A. Wanderja zaradi čimdalje večje uporabe Hordenzyoma znižala od 1. junija t. l. ceno tega proizvoda in sticer precej znatno, od Din 39— na Din 29— za škatlo s 300 graml. Radi beležimo to dejstvo in smo prepričani, da bo marsikatera mati to izkoristila.

Snaga je pol življenja, pravi ljudski pregovor. Brez Zlatorog-ovega mila pa ni prave snage v gospodinjstvu. To milo je vedno enako dobro in v rabi izdatno. Zato naše domače Zlatorog-ovo milo našim gospodinjstvom toplo priporočamo.

Med prijateljicama.

«Kako pa ti je moja najnovejša fotografija všeč?»

«Imenitna je! Taka bi morala biti ti v resnici.»

Kakor se vzame.

Zobarjeva hči: «Očka, koliko zob pa ima človek?»

Oče: «Malo, dušica, zelo malo...»

Nedeljski lovec.

Gospod Dreta vzame sina s seboj na lov. Ko je ustrelil že najmanj petkrat brez uspeha, ga vpraša sinček:

«Oče, kolikokrat pa je treba prav za prav ustreliti, da zajec pade?»

SMELI

Če ga otrok polomi.

Stric Pepe pripoveduje Janezku pravljico o Trnjulčici.

«In kaj misliš, s čim je kraljevič prebudil kraljično?»

Janezek ne ve.

«No, kaj ti da mamica vsako jutro, ko se zbudita?» hoče pomagati stric Pepe.

«Aha, zdaj pa že vem», vzklikne Janezek. «Z ribjim oljem.»

Popravilo.

Koren odpre vrata svojega stanovanja. Nekdo je namreč močno potrkal. Zunaj stoji možak z zabojem orodja.

«Kaj pa želite?»

«Hišni zvonec sem prišel popraviti!»

«Saj ni pokvarjen. Kdo vas je pa naročil?»

«Vaš krojač. Devetkrat je že prišel z računom, pa mu ni nihče odprl.»

Tudi tolažba.

«Gospod ravnatelj, ponoči so bili tatovi v tovarni in so odnesli precej dragocenosti.»

«Kaj pa nočni čuvaj?»

«Tega so pustili.»

Če bo dovolj hiter.

«Ali bom še ujel zagrebški brzi vlak, gospod sprevodnik?»

«To je pa od tega odvisno, kako znate teči. Brzi vlak se je odpeljal že pred tremi minutami.»

Iz otroških let.

Mala Pavlica je pri starem očetu na počitnicah. Kmalu opazi, da si stari oče zaradi hudega revmatizma ne more sam obleči suknjiča. Stara mama mu mora pomagati. Nekaj časa premišljuje mala Pavlica, potem pa vpraša:

«Kajne, dedek, hlače imaš pa zdrave?»

Novinec.

«Janez, kje je pismo, ki sem ga pustil davi na pisalni mizi?»

«V nabiralnik sem ga vrgel, gospod doktor!»

«Človek božji, saj ni bilo nič naslova na njem.»

«Je že res, gospod doktor, toda mislim sem, da je to pismo odgovor na anonimno pismo, ki ste ga včeraj dobili.»

Grafologija.

Slavni francoski pisatelj Honoré de Balzac se je rad bahal, da zna presoditi značaj kogarkoli iz njegove pisave. Trdil je, da mu že nekaj napisanih besed vse pove. Pričujoča zgodba pa priča, da se je moral časih zmotiti.

Neka dama mu je prinesla list iz šolskega zvezka. Popisal ga je deček dvanajstih let. Prosila je mojstra, naj ji pove, kaj misli o otroku.

«Ali ste vi otrokova mati?» je najprej vprašal Balzac.

«Ne, kar odkrito mi lahko vse poveste.»

«No, ta otrok je precej zabit in površen. Nikoli ne bo kaj prida dosegel. Če bi bil moj otrok, bi ga vzel iz šole in ga poslal na polje orat.»

Dama je planila v smeh, kajti ta učenec je bil Balzac sam, ki je kakšnih trideset let prej popisal list, ki ga je zdaj dobil v oceno. Njegov zvezek je našla dama na nekem podstrešju in mu ga prinesla, da preizkusi njegove grafološke zmožnosti.

Če je človek pijan.

Smolec pride natrkan domov.

Prileze v svojo sobo.

Umije se in izlije vodo iz skleda skozi okno.

Zunaj nekdo zatuli.

Smolec pogleda skozi okno. Možak, ki ga je polil, besni:

«Hudiča! Takšna predrznost! Kje je pa policija? Kaj vam le pride na misel!»

Smolec pogleda ves zmeden skledo, pogleda moža pod oknom, pogleda spet skledo, potem pa zajeclja:

«Slišite — kako ste pa sploh prišli v mojo skledo?»

Nekoč je bilo treba tudi te tako drgniti

Kajti drugače ni bilo mogoče očistiti vrčev in kotlov, da bi se zopet svetili. Saj so bili napravljeni večinoma iz kositra ali toleženega bakra, ki so se morali močno drgniti s pepelom ali peskom, da so postali zopet bleščeči. V tem oziru so gospodinje danes na boljšem kot je bila njihova prednica na tej stari sliki. Ni se jim treba več toliko mučiti. Čistilno sredstvo VIM očisti brez truda, v najkrajšem času in prizanesljivo vso posodo v hiši.

Danes se vzame enostavno VIM

čisti boljše in navadne predmete

Skrivalnice.

«Ko je imela naša Micka včeraj god, smo se šli skrivalnice. Tudi očka se je moral z nami igrati in iskati šivanko.»

«Ali jo je dobil?»

«Pa še kako hitro. Tisti trenutek, ko je nanjo sedel.»

Žrtev svojega poklica

Človeška duša je nekaj nerazumljivega. Uganka. Problem. Sfinga našega življenja, ki nas vodi in dostikrat tudi zapelje. Že po svojem bistvu je zagonetna. Tega opominja, da izvršuje svoje dolžnosti, v drugem pa spi ponosno spanje pravičnika in ga prepušča njegovi usodi. In človek gre za usodo, se vda nasladi in uživanju in... dobro se mu godi. Tudi to je življenje.

Značaj človeka izoblikuje duša. Ta je vesel, drugi je lahkomišeln, kakršna je pač njegova duša.

In zares so ti drugi, lahkomišelnosti, na boljšem kakor poštenjaki.

Izmed poštenjakov sem poznal nekoga, ki je zaradi svoje natančnosti poginil. Padel je na bojišču. Življenje je pač kruto.

Bil je odvetniški uradnik, soliciator in knjigovodja.

Poštenjak do skrajnosti, natančen človek. Nikomur ni zaračunal niti vinarja več stroškov, a tudi nikomur ni niti vinarja spregledal.

Postal je žrtev svoje natančnosti.

Zgodilo se je takole:

Bilo je po novem letu, ko je sklepal račune in prišel tudi do stranke, od katere je med letom izterjal razne dolgove.

Gospod knjigovodja je seštel vse postavke izdatkov, odvetniških stroškov in dohodkov. In ker je imela stranka nekaj na dobrem, ji je hotel ostanek poslati po pošti.

Ko je ugotovil končni znesek, je videl, da ima stranka na dobrem 20 kron 17 vinarjev, ki jih je treba odposlati. Odštel je torej 3 vinarje za nakaznico in že jo je hotel izpolniti, kar je ves prepaden izpustil pero iz roke.

Pošasten vprašaj mu je pretresel živce.

Prebledel je in so sesedel.

Vedno iznova je buljil v knjigo, vedno iznova se je zamislil. Toda vse zastoj.

Na čelu so se mu jele nabirati potne srage.

Kaj naj počne, kako naj si pomaga?

Zakaj gospod knjigovodja je bil natančen do vinarja. Nikomur ga ni dodal, nikomur ga ni spregledal.

Gospod knjigovodja je zavzdihnil:

Kako naj le to napravim? Kako naj napravim?

Ostane mi 20 kron 14 vinarjev. Ker je treba znesek čez 20 kron frankirati z 20vinarsko znamko, moram ta znesek odšteti. Če utrgam teh 20 vinarjev za porto, mi ostane še 19 kron 94 vinarjev, a ker je ta znesek manjši ko 20 kron, ga je treba frankirati samo z 10 vinarji.

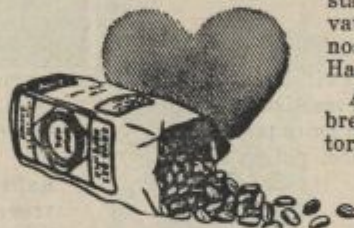
Če frankiram torej z 10 vinarji, mi ostane 20 kron 04 vinarji, in za ta

Ali bi to storili ?

Ne, in prav imate. Kateri pametni človek bi na ta način uničil dragoceno pisalno mizo? Toda koliko jih je, ki dan za dnem upropaščajo najdragocenejše, kar imajo — svoje lastno telo, n. pr. s tem, da mu vsiljujejo dražila, ki škodujejo že itak s trdim delom izmučenemu organizmu.

Kava je dobra. Če jo pa pijete zvečer, Vam čisto nagaja pri spanju ali kako drugače. To je posledica kofeina. Vsak zdravnik Vam lahko pove, kako škodljivo je pretirano uživanje kave za preutrujeno srce, slab želodec, živce, ledvice in druge organe. Mirno pijte kavo, pijte pa kavo Hag, ki je pristna zrnata kava z najboljših plantaž sveta, ki pa je neškodljiva. Škodljivi kofein je odstranjen. Drugega nič. Okus in aroma sta brez primere ter ju uživajte v njuni popolni izvirnosti, ker se prodaja kava Hag vedno sveže pražena.

Ali ste utrujeni in zbiti, brez energije? Poizkusite torej kavo Hag in ne bo dolgo, pa se boste hitro počutili čisto prerajeni.

„Počutil sem se tako s'abo, da nisem mogel d'lati. Pa sem prišel piti kavo Hag, in že po nekoliko tednih sem zopet dobil apetit in delazmožnost.“

36.247 zdravnikov se ne more motiti.

Če toliko domačih in tujih zdravnikov, med njimi osebnosti svetovnega slovesa, priporoča kavo Hag, potem smete zaupati njihovem nasvetu. Če Vas zanima številna medicinska strokovna literatura, ki je v teku let izšla o kavi Hag, Vam prav radi pošljemo n'ene izvlečke. — Kava Hag d. d., Kaptol 10, Zagreb.

KAVA HAG VARUJE SRCE IN ŽIVCE!

znesek mora biti na nakaznici znamka za 20 vinarjev.

Če pa vzamem 20vinarsko znamko, mi ostane 19 kron 94 vinarjev, kar se zopet frankira z 10 vinarji.

To je bil naravnost peklenski položaj.

Desetkrat je že segel po peresu, da bi zvišal račun za malenkost, toda vest mu je to branila. Desetkrat je že segel po desernici, da bi dodal 7 vinarjev iz svojega, toda njegova natančnost mu tega ni dovoljevala.

In tako je letal po pisarnici iz kota v kot z glavo, v kateri se je vse vrtilo v brezoblični zmedi.

Iz tega položaja ni bilo rešitve.

Ni se bilo mogoče izmotati.

Utrujen je sedel in preudarjal, na vso moč preudarjal...

Ko je prišel v pisarnico šef, ga je dobil, ko je sedel za mizo in strmel z izbuljenimi očmi v praznino ter neprestano šepetal: devetnajst z dvajset, dvajset z deset.

Gospodu knjigovodji se je zmešalo.

Ženitni oglas.

«Iščem tovarišico za življenje. Lahko je tudi vdova z otroki (ne čez štirideset) ...»

Nerodno.

Šolski nadzornik je v razredu. Učiteljica je zaradi njegovega nepričakovanega prihoda še bolj zmedena kakor otroci.

«Koliko je 15 manj 14?» vpraša Janezka.

Janezek ne ve.

Šolski nadzornik mu hoče pomagati. Za učiteljičinim hrbtom dvigne palec.

Tedaj se oglasi Janezek:

«Gospodična učiteljica, gospod nadzornik bi rad nekam šel...»

Škotska varčnost.

McMarsden je poslal ženo in sina Tommyja na kmete. Spremil ju je na postajo in jima dal še več dobrih nasvetov. «In še nekaj!» je zaklical za ženo. «Če pokrajina, po kateri se bosta vozila, ne bo res lepa, snemi Tommyju naočnike.»

žena in dom

REVILJA ZA SLOVENSKO ŽENO

ŠTEV. 7

JULIJ 1935

LETO VI

Drage naročnice in bralke!

Počitnice so pred durmi in mnoga izmed Vas pojdejo gotovo kam na počitnice. Morda jih je pa med Vami še več, ki ne bodo mogle nikamor in si bodo izkušale doma pripraviti razvedrilo in olajšanje v pasjih dneh. Če gremo v tuj kraj s pričakovanjem, da bomo našli svoje duševno ravnotežje ali pa nov pogum za boj z vsakdanjostjo — tedaj bomo gotovo razočarani. Mir in duševno ravnotežje morata biti v nas samih — tuj kraj, naj bo še tako lep, nam ga ne more dati! Dobro voljo in vedrost moramo sami nesti s seboj, potem nam bodo počitnice povsod lepe in prijetne, bodisi na kmetih, v kakem letovišču, na morju ali pa v planinah! In nikoli se ne smemo udajati prevelikim pričakovanjem, zakaj potlej je kaj rado narobe. Udobnosti, ki jih uživamo doma, ne smemo iskati v planinskih kočah, letoviščarskih gostilnah in preprostih prenočiščih na kmetih. Saj že pregovor pravi: «Povsod je lepo, doma je pa najlepše!» Prav za prav bi se pa moral pregovor glasiti! «Doma je najudobnejše!» To boste gotovo spoznale, kadar se urnete s počitnic domov.

Tiste pa, ki ostanete o počitnicah doma, si lahko z marsičem krajšate čas. Z otroki hodite lahko na daljše izprehode in kratke izlete, ki ne stanejo dosti, ker lahko vzamete jestvine s seboj, in v okolici imate gotovo kak pripraven kraj za kopanje in solnčenje. Preglejte naše krojne pole, morda vam bo ugajalo to ali ono ročno delo, ki se ga zdaj o počitnicah lahko poprimete. Ali pa vzemite knjigo in pojdite z njo v gozd in berite. Pri branju se človeku spočijejo živci, obenem nas pa branje razvedri in nam razširi duševno obzorje. Dobra knjiga nam lahko nadomesti najlepše letovišče in najživahnejšo družbo.

Matere pa, ki so imele otroke med šolskim letom skoraj ves dan v šoli, bodo zdaj iskale z njimi spet tesnejših stikov. Vživite se v otrokovo dušo, izkušajte ga razumeti in pazite, da se o počitnicah telesno okrepi. Zdrav otrok se lažje uči. Naj se zdaj o počitnicah korenito razvedri, puščajte mu malo več svobode, in videle boste, kako vam bo hvaležen.

Z željo, da bi se o počitnicah vse prav dobro imele in da bi Vas našle poletje vedre in zadovoljne, Vas iskreno pozdravljamo.

Uredništvo.

Srečno pot

Fedi in Irena na letovišču

I.

Ireni je deset, Fediju dvanajst let. Domišljata si, da sta odrasla človeka. Važno se izprehajata po dvorišču in kujeta načrte za bodoči mesec. Kužek Hopsi ju obletava in sliši samo vsako tretjo besedo, vendar besno sklepa, da nameravata njegova gospodarja odpotovati brez njega v daljne kraje. Na morje!

«Vse bo šlo kakor namazano!» razlaga Fedi in izčrpan od prehudega razmišljanja sede na klop. Vendar spet hitro poskoči, se zažene v krogu okrog Irene in že stotič našteva stvari, ki jih morata vzeti s seboj.

«Napiši še: tri vrečice koruznega zdroba in petnajst škatlic vžigalic», poudarja in računa na prste. Irena verno piše, prečrtava in pripisuje. «Pojdi no, prečrtaj milo! Boga zahvali, da se ti ves mesec ne bo treba z milom umivati!»

Fedi si obriše ustnice in nasloni glavo v dlani, kajti težka je odgovornost samostojnosti. Ko mu zmanjka misli, se zasuče na peti in poskoči po dvorišču. «Od rib bova živela, ki jih kar mrgoli v morju! Kaj nama je treba drugega! Prepečenec bova jedla in polento kuhala. Drugo bo že Bog dal!» Ves zadovoljen mežika proti Ireni in v sladki domišljiji požira slane. Saj pojdeteta letos prvič na morje in celo v šatoru bosta stanovala. Sama se odpravita v svet, čisto sama. Stric ne šteje, ker se je sam povabil. Živela bosta sama v svojem šatoru in kuhala tudi samo zase. Varuhov ne potrebujeta. Strica pa lahko riba požre pred njenimi očmi, niti z mezincom ne bosta mignila.

Vse je pripravljeno za odhod. Solnce pripeka z julijskega neba, prekrasni dnevi se obetajo. Hopsi bevška okrog hiše in hinavsko prisluškuje v kuhinji. V svoji neumni kosmati betici je že vse podrobno razmislil in se odločil. Tudi on pojde na letovišče. Kako in kaj, to je za zdaj še njegova pasja skrivnost.

Procesija gre proti kolodvoru. Otroka spremljajo starši, stric se poti za njimi in vleče svoj težki tovor in je videti kakor povaljan razbojnik. Kuharica pa nese prtljago do otrok in nerodno poskakuje, ker se venomer zadeva ob palice in lonce. Fedi se pomilovalno ozira nazaj in zmajuje z glavo. «Kam boš z vso to ropotijo, stric, saj nimaš pojma, kako

se živi na morju!» Stric molči in sopiha za njimi, vendar mu ni vseeno, da ga dečko zasmehuje.

Še zadnji poljub in zadnji opomin, in vlak potegne. Dve beli sveži srajčki ob oknu se oddaljujeta in stričeva razmrščena griva izginja v daljavi. A kje je Hopsi, ki je še ravnokar skakljal po tirnicah in stiskal repek med noge? Oče žvižga in kliče na vse strani, mati prestrašeno išče med vagoni. Hopsija ni. V zmedi ni nihče pazil nanj. Morda je že doma!

Hopsi pa zadovoljno sedi pod sedežem srečne Irene in se po pasje reži, kolikor se da. V temnem kotu si poišče skrit prostor in se spretno umika nihajočim otroškim nogam. Ko se mu zdi vlak že dovolj oddaljen, previdno pogleda iz svojega skrivališča, plane med otroka, cvili in ju obližuje. Stric otrpne od presenečenja, otroka pa zavreščita in se okleneta prebrisanega tovariša. Zdaj ne pomaga nobeno karanje. Hopsi se tudi pelje na letovišče. Le stric ugovarja in preteče pogleduje vsiljivca. Ko se je treba izkazati z voznim listkom, smukne pametna žival na svoj skriti prostor pod sedežem in prihrani stricu stroške.

Tako srečno pripotujejo do Sušaka. Morje! Blesteča vodna gladina se izgublja proti daljnim obrisom otokov. Otroka postaneta resna in s sijočimi očmi ogledujeta novi svet pred seboj. Le stric nima oči za lepote morja, pod žgočim dopoldanskim solncem vleče svoje breme, izmučeno pogleduje po ulicah in išče prve klopi. Saj mora vleči za tri, ker je preskop, da bi si najel nosača.

Na parniku pa le ne gre brez pasje vozovnice. Stric se praska za ušesi, računa in tiho preklinja. Kako da stane mrcina več kakor odrasla oseba! Najrajši bi treščil ubogo živalco v morje. Besno pogleduje okrog sebe in godrnja. Vso pot razmišlja, kako bi se psa iznebil za povratek in si prihranil lepo vsotico.

Otroka klečita na klopi in visita preko ograje, da bi čim bolj videla valove, ki jih reže hitri parnik v modro gladino. Oprezujeta za galebi in jim mečeta, kar jima pride v roke. Galebi se glasno spuščajo nad valove in odnašajo koščke, ki se zibljejo v črti za parnikom. V daljavi se bližajo obrisi otokov in Fedi z bistrim očesom odkriva čudežne stvari, ki mu jih pričarata domišljija in spo-

min iz prelepih zgodbic o divjakih na zapuščenih otokih.

Solnce že tone, ko parnik prispe na cilj. Hopsi se prvi izmuzne med vrstami nog in pozdravlja otroka s kopnega. Fedi ogleduje ljudi. Niti malo divjaški niso videti. Le dekleta hodijo v hlačah okoli, se zibljejo v okroglih bokih, kažejo bele zobe in se smehljajo prislecem. Hiše sede kakor golobičice druga poleg druge, na pobočjih pa se vije zelenje, v katerem odkrije Irena prelepe figove grmičke z majhnimi napetimi figicami. Nov svet se odpira pred njimi, oranžno cvetje in sočno listje čudnih rastlin jih navduši in razveseli. Le stric čemerno hodi po poti ob morju in se razgleduje, kje bi postavili šatore. Med zobmi drži načrt in se vsak čas ustavi. Zdaj govori s starim seljakom, ki čudno giblje z brezzobo čeljustjo. Nosači se ponujajo, glasno kriče drug preko drugega in jemljejo stricu tovor s hrbta, stric pa maha z rokami in jih odganja kakor sitne muhe. Kmalu so sami na kameniti stezi, posejani z drobnim ostrim peskom, le prijazno šumljanje prelivajočih se valov ob skalah jih pozdravlja in dehteče vonjave v zraku se mešajo z lahnim vetrom ob obali. Otroka zavriskata, Hopsi poskakuje ob njih po treh nožicah in viha repek, celo stric se razvedri in zadovoljno obriše čelo in vrat. Tukaj je svet prelep.

Stric ima okus. Na najlepši točki se ustavi in se reši bremen. Razgovarja se z drugim možem, ki mu sedi na sivi glavi rdeča dalmatinska čepica. Že je vse dogovorjeno. Tudi voda je v bližini, sladka voda. Tukaj bodo ostali, na tem izbranim koščku raja na zemlji. Šumenje borovih gozdov jih bo uspavalo in šepetanje valov jih bo prebujalo. Fedi in Irena zaplešeta od veselja in se spravita na delo.

Šator je postavljen. Količki trdno tiče v zemlji in poševna šatorova streha se belo odraža v mraku sredi travnika. Nekaj korakov od otroškega šatora je sovražni šator. Tako imenujeta otroka stričev dom. Stric pa je «Rdeči nos», medtem ko se krstita otroka za «Medvedov kremelj» in «Kurji perešček».

V mrak večera se oglasi naraščajoče petje in čudno cvrkutanje neznanih prebivalcev v borovih vejah in preko mirne temne gladine zdrkne prvi odsev belega meseca.

Jutro na morju! Irena se plazi po kolenih iz šatora in zaspano pogleduje v mirno pokrajino, ki se koplje v jutrnjem solncu. Z nogami zbudi Fedi, ki se čemerno zvali na drugo stran in si popravlja odejo čez noge. Iz sovražnega šatora pa prihajajo enakomerni drhteči glasovi: «Pihhhh, pihhhh...»

Otroka zlezeta iz nizkega šatora in se pretegujeta na svežem zraku. Na bledih licih in zaspanih očeh jima je zapisana slaba noč.

«Vse kosti bi lahko preštel», vzdihuje Fedi in se kisló ozira v Ireno. Irena pa se sklanja in se prijemlje za boleča kolena. Zeha in si briše solze zaspanosti. Danes si morata preskrbeti mnogo mehkega sena pri kmetu, stricu pa tudi še izmakneta toplo odejo iz nahrbtnika. Prebujajoči se dan objame zemljo in razgiba s svojo svežostjo in toploto trudna

Fedi lovi ribe

zaspanca ob obali. Vablivo se zibljejo valovi in se prelivajo preko gladkih skal. Fedi in Irena napravita prvi obhod po obali. Ko gresta mimo stričevega šatora, previdno pogledata skozi lino v notranjost, kjer sladko smrči «Rdeči nos». Stričevo stanovanje je vzorno urejeno in vse kuhinjske potrebščine so v vrsti prslonjene ob šator. Fedi tiho odpre stričevo pločevinasto škatlo in si nataklači v žepe dobrih keksov. Irena pa spravi za vsakega po eno jabolko, in že izgineta za skalovjem.

Ko se stric prebudi, je že svetel dan in solnce pripeka z mlado močjo na travnik in na dva ganljivo samotna šatora na njem. Irena in Fedi se vračata z jutrnjega izprehoda, preskakujeta bodeče kamne in glasno oznanjata svoj prihod. Hopsi, ki je opravil že svojo jutrnjo kopel, se stresa in valja po travi. Vesel je letovišča in kar ne more pozabiti svoje prebrisanosti.

Kadar stric priplava iz vode

Na samovaru skuhata otroka svoj zajtrk in stric svojega. Medtem ko Fedi lahkomišelnó razsipava s sladkorjem in kavo, prešteva stric koščke sladkorja in računa z vsakim lističem čaja. Hopsi je zadovoljen s keksi in z vodo. Najprej je poizkusil z morjem, pa je bila morska voda čudno slana in grenka, zato se je rajši napil kar iz lonca za šatorom. Hopsi ni izbirčen, poje in popije, kar dobi, in bratovsko deli s svojimi človeškimi tovariši. Kakor majhen, črn cigan skaklja po travniku in laja v zrak. Skače po travniku in obvoha vsako rastlino in vsak kamen. Srečen je, presrečen. Saj tu ni nobenih godrnjavih hišnic z metlo in vsak lahko dela, kar hoče. Fedi in Irena razgrneta po travi ob šatoru veliko odejo, zapičita pravokotno štiri palice v tla, razobesita platno čez palice in senčna «veranda» je narejena. Stric ju zavida za prijetni izum, pretirano hvali senco pod platnom in se za poizkušnjo zlekne čez vso verando, da mu predolge noge mole v solnce. Kmalu vnovič zaspi. Lahna sapica ga boža po neobritem licu, ki se napihuje v spanju in trese. Fedi se priplazi k spečemu velikanu in urno izmakne platno nad stričevo glavo. Na drugi strani šatora si postavi novo verando. Jasno nebo pa žari v poletnem solncu in siplje vroče razkošje na stričevo snežnobelo kožo, ki se sveti v izrezu mrežaste srajce in od zavihanih hlačnic dalje.

Otroka se slečeta in kmalu skačeta po travi v kopalnih hlačkah. V

toplem zraku pretegujeta svoje drobne zagorele ude in previdno poizkušata z nogami, kakšna je morska voda. Voda pa je božajoče topla in hladna obenem. Čez kamenje in peščen breg se prelivajo dolgi nizki valovi in se zlivajo nazaj. Otroka se spogledata in že čofotata po vodi, se mečeta v valove in brizgata vodo drug drugemu v hrbet in obraz.

«Nebeško!» cvili Fedi in se zaganja za Ireno v globokejšo vodo. Irena pa hrabro gleda naprej in z drobnimi rokami reže gladino, da jo bratec komaj dohaja. Tedaj se izpremeni Fedi v morskega psa, čofota z nogami in brizga vodo z usti daleč naokrog, da se Irena v smeju potopi in popije slano vodo. Voda ji gre v nos in ji zadržuje sapo, da revica obupno lovi zrak, brca in sopiha v največje veselje Fediju. Stric na bregu se prebuja. Poslušna glasove in si mane oči. Leno vstane in pogleda za otrokoma. Tedaj pa poskoči, zamahne z rokami in vse kaže, da se bo v svoji pretirani stričevski ljubezni vrgel oblečen za njima. Vendar se premisli in samo glasno kriči v svoji divjaški govorici, da ga razumejo le valovi, ki še pridneje odnašajo otroka v globokejšo vodo. Iz vode pa prihaja vesel smeh, cviljenje in sopihanje, ki se naposled vendarle umiri, preko kamenja pa prihajata razposajenca proti razburjenemu stricu.

«Lačen, lačen!» pozdravlja Fedi, in Irena ga oponaša z dvignjeno desnico. Otroka pripravita samovar. Kmalu vre na nizkem plamenčku voda v loncu, in čez nekaj minut se kadi iz aluminijastih skledic žitna kava brez mleka, ki se vleče od preobilice sladkorja. Stric pa z vso naslado pije svoj čaj brez ruma in prigrizuje kekse. Tudi Hopsi je zadovoljen, ker si je potešil svoj želodček že zgodaj zjutraj, ko ni prav nič vprašal za dovoljenje, če sme izmotati iz papirja ostanke pečene piške.

Otroka uredita svoje gospodinjske posle, pogladita trdo ležišče in se odpravita h kmetu v vas po sena in mleka. Hopsi ju spremlja. Tedaj se stric ojunači in zamenja razbojniško obleko s kopalno. Predolge hlačnice se oprijemljejo suhih beder in vpijoče bela koža se lisasto izpreminja od kolen naprej v rdečo. Previdno drsi po travi z bosimi nogami. Ko pa stopi na bodeče kamenje, se zvije in lovi v zraku ravnovesje, godrnja in se boči od bolečin. Nazaj po sandale ne more, naprej po bodečem kamenju tudi ne more. Obupano pogleduje proti šatoru in se lovi z rokami. Voda pa vabljivo blesti v solncu in kliče v svoj hladni objem. Tedaj se stric ohrabri, stisne zobe in kolebajoče napravi še nekaj korakov. Ko se

otroka vrmeta s polnimi rokami, stric še vedno sključeno stoji do gležnjev v vodi in se bori s svojo onemoglo voljo, ali bi zabredel v vodo ali ne. Ko pa zagleda pomilovalne poglede, zbere vso energijo in hrabro stopi do kolen v valovčke, zajame vodo v dlani in se poliva do komolcev in po vratu, vmes pa hrešči in se stresa, da otroka pokata od smeha in škodoželjnosti. Naposled je jutrnja kopel opravljena in stric se zadovoljno spusti v žgoči pesek. Otroka prineseta steklenico olivnega olja in vlivata na stričevo belo kožo cele plohe, da se stric sveti na solncu in cvre kakor prasiček na raznju.

Glede obeda je za prvi dan poskrbljeno, vendar pa bo treba misliti tudi na bodočnost in na sedem suhih let. Tako premišljujeta otroka in stikata med skalami za tistimi ribami, «ki kar mrgole po morju». Voda pa je čista in mirna, le nekaj čudnih prozornih vodnih živalic izginja pod kamne in drobni morski polžki lezejo po peščenih tleh. Fedi teče po trnke in po ostanek piščanca, ne najde pa ne enega ne drugega, ker je vse razbrskano in razmetano. Hopsi si je uredil med dišečimi kuhinjskimi dobrotami svoje ležišče in je v krogu odrinil svo nepotrebno navlako od sebe. «Spak, če boš nagajal, te utopim!» grozi Fedi in išče med obleko zvito žimo s trnki. Zadnje ostanke piščanca vzame s seboj in jih raztrosi v vodo pod visoko skalo, da bi privabil ribe. Toda morske ribe so izbirčne živalce, niso vajene pečenih pišk, zato nobene ni blizu. Otroka sedita že dolgo uro na strmi skali in držita vsak svojo vrstico v roki. Stric pripravlja že kosilo in cvre jajce, ki omamljivo diši prav do skale. Otroka lačno požirata sline in se jezita na ribe.

«Prav gotovo jih na tem kraju ni, drugače bi jih imela že poln lonec. Popoldne pojdeva drugam in morske polžke jim nastaviva. Potem boš videla, koliko bo rib. Kakor tega peska na bregu!» zagotavlja Fedi ves nesrečen še nesrečnejši Ireni in se vrača k šatoru. Kosilce je brž pripravljeno. Irena ostrga krompir, Fedi pa ga zreže na koščke in cvre na razbeljenem olju. Sam krompir jima boljše diši od domačega obeda. Še vsak po eno jajce pojedeta in pest keksov, pa sta opravljena za nekaj ur. Tudi Hopsi ima poseben apetit. Vse poje in popije, kar dobi. Celo prepečene hrusta in se zaliva z vodo.

Otroka drhtita od neugnanega loskega hrepenenja. Površno izmijeta posode in obenem nabirata morske polžke in školjke. Že čepita na drugi skali, pod katero je lepo videti morskotno duo, in potrpežljivo lovita. Prva

riba se približa. Fedi zatuli in strmi z velikimi očmi v ribo, dokler se riba ne premisli in odjadra k Ireninemu polžku. Irena zadrži dih, otrpne od zadovoljstva in tiho čaka. Riba pokusi polžka, se obrne, se vrne nazaj in objeda nastavljen past.

«Potegni!» sika Fedi in se stresa od napetosti. Irena potegne, riba pa naglo zbeži v globočino.

Ure minevajo, ribe se podijo okrog nastavljenih trnkov in se igrajo skri-valnice. Potrpežljivo lovita mala ribiča. Zdaj vzdihne eden, zdaj drugi, vendar ne odnehata. Preveč upanja še mrgoli pod njima v vodi.

«Le zakaj ne marajo polžkov?» se vprašuje Fedi potr. «Oh, ko bi imela čoln.» Fedi zbere vso svojo zlomljeno voljo in pospravi trnek. Irena strmi še kratek čas v svoj trnek v zeleni vodi, potem obupa tudi ona. Niti ene ribice nista ujela, niti ene majhne drobne ribice.

Stric sedi na bregu in se maže z oljem. Ko vidi potrta obraza, se šaljivo nasmeje in ju bodri, kakor ve in zna. Tudi on pojde z njima na ribolov in potem bosta videla, kaj poreko ribe.

«Pojdita rajši v vodo, kaj bi samo lovila!» Stric pozabi na ostro kamenje in hladno vodo. Kakor pomlajen se vrže pred otrokoma v nizko vodo in se valja na hrbtu. Fedi se zažene za njim in potegne cvilečo Ireno s seboj. Še Hopsi priteče in čofota s tačicami po vodi. Kmalu se gnete v morju vesel klobčič živih bitij, voda brizga na vse strani in valovi, da imajo kmalu vsi polna usta in poln nos. Prvi se reši stric iz ljute borbe in trudno omahne na pesek. Iz las mu curlja voda in drobna milka se prijemlje mokrih ušes in lic, ki še drhtijo od boja v vodi.

«Pa je lepo, kaj!» zadovoljno piha stric in se posipa z milko. «Človek bi kar večno tako živel!»

A že zvečer izpremeni svoje mnenje, kajti lise na telesu so se potemnile v živordečo ploskev, ki žge in peče kakor sam pekel. Stric se pre-vrača na trebuh, na hrbet, stoka, vzdihuje in menjava obkladke. Ko ga jutrnje solnce prebudi iz kratkega spanja vsega izmučenega in revnega, je videti njegovo telo kakor pravi velikonočni piruh.

Otroka pa še spita, utrujena od prvega dne veselega letovišča.

3.

Solnce zakrivajo drobni oblaki. Vsa pokrajina trepeče v lahnem vetriču, ki postaja z vsakim trenutkom močnejši. Za visokim kamenitim vrhom se grozeče vale temni oblaki. Stric vstane in stokajoče ogleduje nebo. Obeta se nevihta, za njo pa nemirena

oblačen dan. Stric vzame kanglico za mleko in polomljeno hodi proti hiši na brdu. Kmalu se usuje dež. Curkoma lije okrog šatorov, bobni, veter evileče zavija in bliski se utrinjajo v morje. Valovi besne in se zaganjajo daleč v breg. Otroka gledata izpod šatora in se strahoma križata. Strica še ni nazaj. Strašna nevihta traja samo pol ure. Še besne valovi, še tuli veter in lomi borovo grmičje, nebo pa se že jasni in kmalu solnce osvetli mokro biserno pokrajino ob morju. Tedaj se stric vrne in prične se nov dan življenja na morju.

V vetru ni mogoče misliti na kopanje. Tudi solnce je muhasto in se neprestano skriva za oblake. Z ribarjenjem ne bo nič, ker je morje nemirno. Ne preostaja nič drugega, kakor da si zabavo poskrbita sama. Fedi žalostno vzdihne in razmišlja, kaj bi ukrenila. Kmalu jo iztuhta.

Strica že dobro uro ni na izpregled. V šatoru spi, utrujen od dolgega bdenja in opečene kože. Fedi poišče dolgo grčasto palico in jo zavrti v mokra tla tik stričevega vhoda. Irena mu pomaga in žari od pričakovanja. Vrh palice pritrdita z vrstico velik lonca na ročaje in ga napolnita z vodo. Lonec ponosno in preteče visi nad vhodom v šator. Od ročaja vodi napeta vrstica prav do sovražnega šatora, v katerem se gneteta k lini oba napadalca in budno pazita na sovražnika.

Kmalu utihne enakomerni glas v stričevem domu. Zdaj se preteguje in zeha. Fedi napne vrstico, Irena zvija prste od nestrpnosti. Izpod stričevega šatora se prikaže najprej šop las in potem vsa glava, ki se ozira v nebo. Tisti hip pa se vrstica napne, lonca se nagne in ploha vode pljusne na stričev presenečeni obraz, ki kakor bi trenil izgine v šatoru. Neverno se drugič pokaže stričeva glava iz šatora in nova ploha buši v njegovo lice. Tedaj pa je lonca tudi že prazen, in nevihte je konec. Fedi in Irena se od smeha valjata po svojem šatoru, potem pa poiščeta vsak svoj glavnik in zaigrata mimo sovražnega šatora veselo koračnico. Stric ne ve, ali bi se jezil ali smejal. Ko pa vidi otroka, ki zmagoslavno hodita okrog njegovega šatora in piskata na čudne instrumente, se vda v žalostno usodo strica in se izkobaca iz šatora. Od las mu še curlja voda za vrat.

Otroka kmalu izsledita, da stric ne spi na trdih tleh, pa tudi ne na preležanem senu. Njegovo ležišče je podnevi trdo, ko se pa zvečeri, postane mehko in se prijetno vdaja pod teža telesa. Fedi privzdigne odejo in zagleda veliko gumasto blazino, ki sega čez vse ležišče in je napolnjena z

zrakom. O stric hinavski! Kar lepo je molčal o svoji imenitni postelji, uboga otroka pa se mučita na senu in vsako jutro preštevata kosti. Zdaj tudi razumeta tisto čudno pihanje in sopenje, ki je prihajalo vsak večer iz stričevega šatora, preden je legel k počitku.

«Teга spaka je torej napihoval!» zavidno ugotovi Fedi in pokrije svoje odkritje z odejo. Zvečer, ko spi «Rdeči nos» spanje pravičnega, se plazita Fedi in Irena k šatoru. Fedi se uleže na trebuh, z roko seže pod napeto platno šatora in išče cevko gumaste postelje. Kmalu jo izsledil, odvrtil zamašek in ciiiiiiiiiii se skrči, stiska, ulega vsa prelepa postelja pod težo stričevega telesa, ki kmalu obleži na trdih tleh.

Zjutraj pričakujeta dve škodoželjni senci stričevega vstajenja. Želja se jima izpolnjuje. Iz šatora prihaja stokanje, zevanje in godrnjanje. Stric preteguje trudne ude, polomljeno hodi in se jezi na tvornico.

Lepo jutro vstaja iz morja in žarenje solnca zlati morsk gladino. Fedi je preskrbel v vasi vabo za ribe, stric pa strokovnjaško pregleduje žimnate vrvice in trnke. Samo čolna bi še bilo treba. Za šatorom se otroka posvetujeta, kje bi dobila čoln. Kmalu je čoln tu. Iz stričevega šatora potegneta gumasto ležišče, ga z vso mlado silo napihneta, in kmalu se ziblje Fedijev izum na vodi. Stric vrti oči, protestira, se obupno upira, lepi čoln pa se oddaljuje s Fedijem na sredi proti globoki vodi. Fedi veselo sedi na čolnu in vesla z rokami. Ko je dovolj oddaljen od brega, se čolu ustavi. Vrvica, ki vodi od čolna do koničaste skale, brani zibajočim se valovom, da bi odnašali praktični čoln predaleč od brega. Stric in Irena sedita na skali in radovedno gledata v ribiča na vodi. Fedi ponosno sedi na čudnem čolnu in odvija vrstico, ki se spušča v vodo, dokler ni utež s trnkom na dnu. Fedi poizkuša napetost in zadovoljno maje z glavo. Kmalu veselo zakriči in urno navija vrstico na les. Ko potegne ribico iz vode, zakriči stric in Irena zaploska na skali. Fedi drugič spusti trnek v vodo. Tedaj zavrti oči in skoraj prestrašeno pogleda v gledalce, kajti v vodi se bori velikanska zverina za svobodo in se meče okrog vrvice. Fedi zardi od sreče in privleče iz vode veliko rdečo ribo. Riba opleta z repom po zraku in se zvija med prsti, dokler je Fedi ne stlači v kanglico, ki mu visi ob pasu. Strašno je razburjen, da niti kričati več ne more. S sladkim vzdihljajem nadaljuje lov. Na bregu sedita dva enako razburjena gledalca in sprejemata vsako ujeto ribico z glasnim odobranjem.

Ko prijadra Fedi na svojem čolnu in s polno kanglico ribic k bregu, je veselje nepopisno. Obed je nebeško dober in stric je povabljen na pečene ribe.

Popoldne je plavalna tekma. Tudi stric je med tekmovalci. Celo Hopsi je razposajeno pripravljen na zopetno borbo v vodi. Stric glasno šteje in se vrže na trebuh v vodo, Fedi skoči na glavo, Irena pa splava po sredini z visoko dvignjeno glavo, in tekma se prične. Stric sopiha in se bori za prvenstvo, Fedi molči in se hitro premetava po vodi, Irena pa z vdanostjo zadnjega gleda za njima in pravilno izteguje noge in roke. Stric je s svojimi dolgimi nogami in sunki že skoraj na cilju. Fedi plava tik za njim. Solnce sije v vodo, ki je mirna, gladka in čista, da se vidi dno. Fedi pogleda predse v vodo in zapazi svojo senco, ki se po dnu sočasno premika z njim. Prvi hip ostrmi in se prestraši, a se takoj domisli strica in zakriči na ves glas: «Stric, pogledj podse v vodo! Strašna žival plava pod teboj!» Stric preneha hiteti, stisne brado k prsim in pogleda v globino pod seboj. Pod njim se pošastno premika velikanska temna stvar in plava s štirimi nogami. Zbegano se ustavi, in glej, pošast se tudi ustavi. Stric otrpne od strahu in grgra proti Fediju: «Beži, fant! Na breg, na breg!» Sam pa se obrne z vso naglico in odjadra proti bregu, široko odprte oči pa pričajo, kaj se godi v njegovi prestrašeni duši. Tedaj se Fedi veselo požene in dospe prvi na cilj. Spleza na skalo in začene huronsko vpitje. Zapleše po skali in zasmehuje uboega strica, ki sedi na pesku in poteptano poslušaja svojega strašnega nečaka.

Tako stric že tretjič občuti, kako težka je usoda nepovabljenega strica.

Dan poteka za dnem, življenje ob morju je prelepo. Prelepo za oba otroka, doživetij polno za strica. Stric še poslednjič skopo prebrska vrečice in zbere vse ostanke zaloge ter skuha polento. Zdaj je sam za kuharja, ker sta otroka vso svojo zalogo pojedla in sta hodila ob mraku v stričevu shrambo po novo.

Vsa trojica je videti strašno suha in počrnela kakor izumrli rod divjakov na zapuščenem otoku.

Zvečer je slovo od morja. Jutri jih odpelje parnik, in vsega lepega bo konec. Fedi in Irena sedita na skali in igrata na glavnike turobno pogrebno koračnico. Stric pa sedi med šatoroma in žalostno zre na morje.

Bela šatora na travniku še enkrat zardita v zadnjem solčnem pozdravu in čez morje se razlije vijoličasto-srebrn blesk, ki počasi tone v sivino mraka.

Fr. Dlouhán:

A Podedovani greh

Alenka se dolgo ni mogla odločiti. Vselej, kadar je premišljala: ali naj — ali ne, ji je začelo srce tolči kakor pri smrtnem grehu. Slednjič se je opogumila, skoraj bolj, kakor se je morala, ko je rekla profesorju latinščine, da je bila včeraj na stričevem pogrebu in da danes zato ne zna besed. Rekla si je: Bom! To je bil tako trden sklep, da ga ni mogla prelomiti, ne da bi izgubila respekt do same sebe.

Alenka je šestošolka. Pozimi je hodila na plesne vaje in zdaj, ko je prišla pomlad, je začela čutiti bolj svoje srce ko svoj razum. Prej je prišla iz šole in pošteno garala. Zdaj se za šolo zelo naglo pripravi in prevečkrat prosi: «Mama, danes bi šla z Zdenko na izprehod, boli me malo glava, in zunaj pihlja prijetna sapica.»

Mati dovoljuje in se zanaša na Zdenko. Niti na misel ji ne pride, da stoji za oglom mladenič, cand. iur. Vaclav Horna, ki se je pred štirinajstimi dnevi kar na lepem pojavil Alenki na cesti, ko je šla iz šole, jo prosil, da bi jo smel spremiti, in potem mislil, da ima že pravico do sestankov. Nikoli ga ni zavrnila. Alenki je bil všeč, rada mu je dajala prednost pred Ovidijem in pred logaritmi.

In odtod je izviral njen notranji razpor: ali naj — ali ne...

Ta razpor je nastal prav za prav na stezah ob Petrinju. Od tam, kjer so stanovali Alenkini starši, je bil tja samo skok, in zato so lahko postale te stezice priča

Kadar klasje zori

Kadar solnce pripeka

prve ljubezni šestošolke Alenke. Molčeca in diskretna priča menda zato, ker so videla teh prvih, poslednjih in srednjih ljubezni že toliko, da so jih bile do grla site.

Cand. iur. Vaclav Horna je prijel nekega dne Alenko pod pazduho in stopala sta tako skozi brsteče zelenje, v žarkem solncu in lastni sreči. Skripanje peska pod nogami ju ni motilo, toda Alenka je prestrašena pogledala kvišku in se iztrgala svojemu spremljevalcu, brž ko je začula, da jima gre nekdo nasproti. Če bi bil kak znanec...

Ne, bila je deklica, mlada in vesela.

Odšla je mimo.

«Ste opazili?» je vprašala Alenka.

«Kaj?»

«Kako je bila pobarvana! Ustnice je imela kakor kri.»

Horna se je nasmehnil: «Vam to ne ugaja?»

Zmignila je z rameni: «Ne vem. Toda mislim, da se pošteno dekle ne barva.»

«Tega ne smete jemati tako strogo. Preveč barve, to seveda ni nič lepega. Ampak majhno osveženje z barvo... no, pripustimo to!»

«Vam to ugaja?»

«Časih da. Zlasti če se zna to napraviti.»

Potem o teh rečeh nista več govorila. Alenka pa ni prenehala misliti na to. Njemu to ugaja...

In iz tega je nastalo tisto dolgo odločanje: ali naj — ali ne.

Ali naj si kupim ali ne barvico, s katero bi si barvala usta, kakor delajo tudi mnoge druge? Sama bi menda nikoli ne prišla na to vprašanje. Toda njemu to ugaja, vsaj časih da!

Alenka se je odločila: Kupim! In zdaj stoji pred izložbo parfumerije in srce ji tolče. Ali ne bo prodajalka mislila, da je kakšna taka, če si kupuje rdečilo za ustnice? Toda naj si misli, kar hoče. Alenka stopi s trdim korakom v trgovino, s trdnim, namenoma trdnim glasom si naroča rdečilo ter izbira kakor izkušena dama.

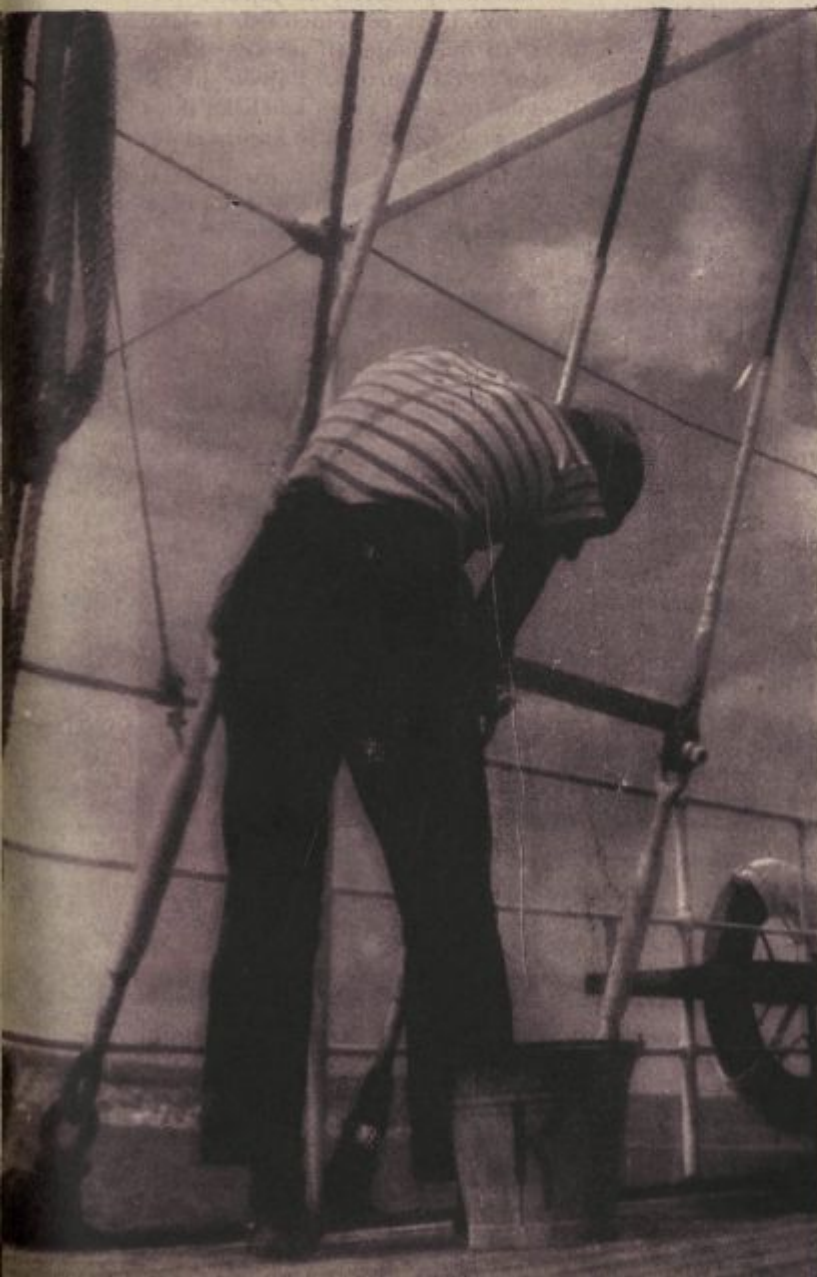
«Tale bi se najbolj podala vaši polti», sodi prodajalka. «Poizkusite jo takoj, prosim.»

Alenka gre k zrcalu in roke se ji tresejo, ko si barva ustnice, prvič v svojem življenju. In res se odloči, da kupi prav to ličilo, in gre zopet ven. Rdečilo se tako prijetno lepi, tako sladko diši in s koncem jezika čuti Alenka tudi sladki okus. Alenki se zdi, da se vsak za njo ozira, da si vsak misli kaj slabega o njej, v resnici pa ne zbuja posebne pozornosti, in ko se snideta s candiur, Vaclavom Horno, se ji bo nasmehnil: «Kako ste danes nekam novi, gospodična Alenka!»

In s tem je opravljen prav za prav ves prvi krst barvanja.

Samo če bi ne bilo mame. In očeta.

Za tega ni počitnic

Srečna mladost

Kaj bosta rekla tem rdečim ustnicam? Gotovo sta zoper nje. Mama priznava samo puder, ki ga je dovolila ščepec tudi Alenki, ko je začela hoditi k plesnim vajam. Odtlej sme imeti oprashaen nosek — toda rdeča barva na ustnicah? Ne, to ve Alenka naprej, da bi bil ogenj v strehi.

Zato si brž briše s krpico usta, komaj da je stopila v hišo. Rdečilo skriva kakor greh, kakor svojo prvo lju-bezen. Če bi mami zaupala vse na svetu, teh dveh reči ji ne izda: da ljubi in da si barva ustnice...

Štirinajst dni je dobro. Mama niti ne opazi, da hodi Alenka pogosto na izprehod. Nasprotno — še vesela je, da pride dekcle malo na zrak, saj ji nikakor ni dobro delo, ko je sedela doma nad knjigami.

Toda potem pride dan perila. Mama ne verjame, da so vsi tako redni, da bi nosili svoje stvari v skrinjo. Zato rajši nekoliko pogleda, posebno robci manjkajo, seže v žepe in zbode jo tudi Alenkina torbica v oči. Tam bi bil tudi lahko kak robec.

Mama odpre torbico, pogleda — in na dnu vidi svetel etui z rdečilom za ustnice. Osupne, vzame v roke. Ogle-duje in vidi, da ga je Alenka gotovo že večkrat rabila. In vendar je doslej še ni zalotila, ničesar opazila, nič ji ni zbuvalo pozornosti...

Bogme, zakaj dekcle to dela? Saj ve, da tega ne bom kar tako trpela. Kaj neki tiči v tem?

Počakajmo! — se potrka mama na čelo. Menda vendar ne kak fant? Dandanašnjim fantom baje to ugaja, in morda Alenka, če ima katerega...

Mama se v tem trenutku spomni na škatlico pudra, ki si jo je nekoč kupila, ko sta se spoznala z možem. Tudi ona si jo je takrat kupila samo zavoljo njega in

jo je tudi tako skrivala. Kje neki, rajnka mati in puder! Saj je bil ogenj v strehi, ko je to izvohala!

Mama se zamisli nad barvo za ustnice, kima z glavo, se pripravlja, kako bo prišla Alenko, sklepa, da ji tu ne sme ostati nič skrito, in pravi tiho: «Samo da bi bil to pošten človek! To je pri Alenki prvič!»

Hanns Rösler:

Kmetiška jajca ●

Kmetica je stopila v mestno trgovino.

«Ali so jajca poceni?»

«Poceni.»

«Po čem?»

«Šest pfenigov.»

«Ali so dobra?»

«Seveda so dobra. Bila so sicer že poleti vložena v apno, vendar so dobra. Kvečjemu eno gnilo med dvanajstimi.»

«In po čem so sveža jajca?»

Po deset pfenigov.»

Kmetica se ni dolgo pomišljala.

«Bom pa le rajši vzela jajca, ki so bilo vložena v apno», je rekla. «Dajte mi jih dve sto.»

Ko je prišla kmetica domov, je nasadila vseh dve sto jajc, ki so bila vložena v apno, še vsa onesažena, kakor so bila, kokošim. V to gnezdo je položila tri, v ono štiri; nekatera je položila v pesek pred kokošnjakom, posamezna je razdelila po gumnju, med seno, pod slamo; ondi zopet je izgrebla pod drenom plitvo jamičo in jo napolnila z jajci; tam na travniku je poteptala nekoliko trave in položila vanjo šest jajc... Bilo je ob šestih zjutraj, ko je nasadila v hlevčku za kunce zadnje jajce. Nedeljski zvonovi vaške cerkve so vabili k maši. Tam iz mesta pa so že jeli prihajati izletniki. Veselo prepevajoč, v pisanih naramnicah, s suknjiči na palicah, so tako po domače stopili v vas. Prvi spredaj je stopal družinski oče. Poleg njega, nekoliko zaostajajoč in šepajoč, z belimi zavitki obložena, njegova žena. Za njima pa so se podili otroci po zelenem travniku.

Pred hišo so se ustavili.

«Ali imate kaj svežih jajc, mati?» je vprašal družinski oče.

«Zakaj ne?»

«Ali bi nam jih prodali dvanajst? V mestu imamo tako slaba jajca.

Sveža kmetiška jajca je vendar vse nekaj drugega.»

Kmetica si je s predpasnikom obrisala nos.

«Rada verjamem, da so jajca pri nas vse nekaj drugega.»

«Po čem pa so?»

«Kakor je. Dvanajst pfenigov z lahkoto dobim.»

Gospa z zavitki je pristopila in rekla:

«Maks, to je pa že od sile. V mestu so najboljša jajca po deset.»

Kmetica jim je obrnila hrbet in šla po svojem delu.

«Morate si jih potem pač kupiti v mestu, gospa», se je okrenila in zaklicala.

Meščan je nevoljno pogledal na ženo.

«Da bi te... V vsako reč se vtakneš. Sveža kmetiška jajca so delikatesa in stanejo denar. Tu lahko greš v hlev in si vzameš jajce kar takšno iz gnezda, kakršnega je malo prej kokoš tja položila. Ne jezite se, mati! Ali smem z vami v hlev?»

«Zakaj ne, če vam ni nerodno?»

«Ah, kaj — nerodno! To je vendar naravnost prijetno. Zato smo pa prišli v vas!»

In mestni gospod je šel s kmetico v hlev. Prebrskal je kokošja gnezda, si umazal suknjič, raztrgal ob zarjavelem žeblju hlače, pozdravil krmačo s «šiš! šiš!» stopal v različne predmete in vtikal svoje prste v različne reči. In — našel je jajca. V gnezdih, na travniku, v senu, pod slamo in pod rjavim drenom. Natančno tako jih je našel, kakor jih je bila malo prej kmetica tja položila. Samo enega jajca ni vzel. Tega je nekoliko prenašla kokoš medtem tja k drugim znesla. Mestni gospod je novo jajce preizkušal, ga potehtal z roko, pa se mu ni zdelo kaj prida.

«Staro jajce je to, se mi zdi», je rekel. «Vidi se že na hitri pogled.»

Tisto nedeljsko jutro se je zgledalo pri kmetici še več drugih meščanov. Vsi so hoteli svežih kmetiških jajc. Sveža kmetiška jajca so imenitna jed. In izlet na kmete je samo polovičen, če ni kmetiških jajc. In tako hodi vsa družina z jajci ves dan po travnikih in njivah in vsi so veseli.

Zato pa še ni treba meščanov podcenjevati. Oni dobro razločujejo kuhana jajca, ki so bila vložena v apno, od svežih kmetiških jajc. Ali posebno daleč s temi jajci tako nikoli nihče ne pride.

Če že med izprehodom ne zadene z jajci ob kaj, ali če se z njimi ne zvali na tla, spotaknivši se ob kaj, ali pa če v nedeljski navdušenosti ne zamahne, pozabivši na jajca, z vrečico ob drevo, pa gotovo sede v vlakutu ali oni nanja ali pa vrže nanja svoj težki oprtnik. Pojedo jih le malokje. Zakaj sveža kmetiška jajca so za to, da jih ljudje kupijo, a ne, da jih snedo.

Kje pa bi bila pravičnost, ko bi se pri eni reči doživeli dve sreči?

Visoko v planini

Mrtva zvezda

V vrtoglavi višini, kamor se je bila dvignila njegova duša, je tragedija izgubila vso svojo veličino, vso svojo grozo. Sprostil si je srce in se vzpel tako daleč, da se mu je zdel svet beden, bolan in zloben.

S hladnostjo nadčloveka, ki se zna brez pomišljanja otresti zla, ki se mu je zdelo nekaj časa sreča, z mrzlo silo odločnega moža, ki ne dopušča prevare in hlinjenja, se je zavedel, da je sam, kakor so sami bogovi in junaki.

Ni poznal kesanja in opominov vesti.

Nedaleč od njega je ležala njegova žena, pokrita z belim platnenim prtom, kjer so se poznale popolne oblike njenega telesa, da je bila kakor bel kip iz marmorja.

Kakor umetnik, ki po dolgem utrudljivem delu opazi, da kip ni tako popoln, kakor si ga je bil v mislih ustvaril, je svoje delo uničil...

On, oboževalec zvezd — Sabeist so mu pravili prijatelji, kadar so ga hodili obiskovat v njegov observatorij, ki se je dvigal iznad streh in kazal svojo kockasto opeko — on je tako rad pozabil svojo učenost in pohitel tja dol k zemlji, da je spodaj, v realnosti, poiskal svojo nežno ženo, ki je znala tako lepo oviti svoje bele roke okoli njegovega vratu, da so bile podobne živi vroči verigi.

«Nihče bi ne bil srečnejši od mene, če bi ljubil svoje oči bolj kakor svoje zvezde», mu je pogosto dejala Hilarija in se otožno zastrmela vanj.

«Morda ljubim zvezde zato, ker so podobne tvojim očem, moja sladka muza, moja mala Uranija...»

Ljubil jo je zaradi njenega svežega, srebrnega smeha, zaradi njene kipeče mladosti, zaradi nenavadnosti, ki jo je v njegovem jasnem, hladnem duhu ustvarila njena nedolžna, dobra, čista duša.

Ponosen je bil nanjo, kadar sta se šla skupaj izprehajati.

Kakor bi mu pohotni pogledi moških, radovedni in zavidni pogledi žensk pravili: Kako je lepa! Kako je mlada! Ali je tvoja?

Toda ona je bila njegova prav toliko kakor daljne zvezde.

*

«Gospa je pravkar šla!» je povedala sobarica, ko je stopil v predsobje.

«Pravkar? Tako? Ob takšnem vremenu?»

«Šele jutri vas je pričakovala...»

«Izgovor ni slab. Ali ne veste, kam je šla?»

«Ne, gospod. Vzela je avto in rekla, da bo bolj pozno večerjela. Ali naj vam kaj postrežem?»

«Počakal bom! Pojdite! Kaj pa me tako gledate?»

Premislil je njene besede, spomnil se je presenečenega obraza. In to dekle je morda vse vedelo! Morda se je balo za svojo gospo?

Grom nevihte, ki je zunaj divjala, je postrežnico predramil. Skrila je obraz v dlani in zbežala iz sobe.

Strašna nevihta. Minute so leno tekle, druga za drugo je tonila v brezdanjost.

Zunaj za širokimi okni brez zastorov je divjal veter po mestu, ki je bilo videti tako prazno kakor vsa obmorska mesta ob nevihti.

Nervozno je sedel za mizo. Časih je premaknil knjigo, ki mu je prišla pod roko, ali kakšno drugo malenkost. Pri najrahljšem šumu je prisluhnil. Komaj se je premagal, da ni iznova poklical sobarice in jo jel zasliševati.

Zakaj je šla Hilarija zdoma ob osmih zvečer, ob takem naliču? «Šele jutri vas je pričakovala...»

Kako je dekle neumno!

V ženini sobe je podzavestno odprl neki predal. Takoj ga je spet zaprl. Sram ga je postalo. Toda roka ga je sama odprla še drugič.

Med kupom čipk, svile, trakov je zagledal kopico vijoličastih pisem, povezanih z belim trakom, kakor bi jih bil nekdo v naglici skrnil v predal. Razvezal je trak. «Gospoj Hilariji Ferrando.» Ime, ulica, številka, kraj. Moška pisava.

Od presenečenja mu je zastal dih. Premagal je omotico, ki se ga je lotevala, in kakor lopov, ki je ukradel listnico, je pograbil pisma in odhitel z njimi v stolp.

Kakor pena se je podrl grad njegove sreče, ki je ostal nedotaknjen štiri leta. Samo enkrat ga je bila prevzela ljubosumnost, takrat, predlanskim v Parizu.

Ni se vprašal, kdo bi utegnil biti.

Človek neznanega obraza in neznanega imena, ki se je upal pogledati njegovo ženo, mu je bil samo simbol, genij zla.

Strašna resnica, ki mu je trgala srce. Kar jo je spoznal, se je vse okoli njega zmrščilo in jate črnih metuljev so mu prhutale mimo oči.

Človek pošast, genij zla je govoril v pismih tudi o «drugih», ki so bili pred njim v njenih mislih. «Skrivnostna uganka si mi...» je zapisal.

Torej mu je lagala že od začetka, brez sramu, brez kesanja, in potem še uživala in se pasla nad njegovo slepoto.

Takrat je zunaj zapel zvonec. Zbral je pisma in jih zaklenil v pisalno mizo.

Preden je odšel po vijugastih stopnicah, si je navzel na obraz krinko hladnega prezira in ponosa.

Pustil je, da ga je objela in poljubila, da ga je božala, brez ugovarjanja. Ni odrinil stran nezvestnice, le gledal jo je z vlažnimi, nepredirnimi in otožnimi očmi.

«Odkod prihajaš?»

Njegov glas je bil miren, resen in prav nič vsiljiv.

«Evelini sem morala sporočiti neko važno reč. Telefon se je pokvaril in sama sem morala iti k njej. No, saj to ni nič važnega. Srečna sem, da si se vrnil. Presrečna sem! Ali bova zdaj večerjala? Nisem si mislila, da bova še nocoj sedela skupaj za mizo, moj dragi, veliki lev!»

Zakopala je svoje roke v njegove dolge, goste lase.

Ko je videla, kako mu drhte nosnice, mu je nastavila usta.

«Zakaj mi nisi brzojavil? Čakala bi te bila na postaji.»

Za mizo je spet pripovedovala o Evelini.

Ta Evelina je bila njena edina prijateljica. Bila je profesorica matematike, inteligentna, z moškim klobukom, brez predsodkov. Zaradi svoje emancipiranosti je bila neprestano v laseh s svojo družino in pogosto se je morala zateči na dom «Sabeista». On jo je branil. Odkril je, da je pametna in originalna ženska.

«Povej mi kaj o sebi, o svojem znanju, o Parizu...»

«Dovršeno se zna hliniti», je pomislil sam pri sebi.

Ko je govoril z mirnim, prav nič razburjenim glasom, je neprestano pazil na izraz v očeh te demonske ženske.

«Če bom še dalje živel s tem bitjem, zdaj, ko mi je vse znano, bom samo igrača v njenih rokah... riba v njeni mreži... Prepričala me bo, da sem samo sanjal, trdila bo, da ni kriva...»

Ali bom imel še toliko moči, da se bom rešil sladkega strupa njenih ustnih? Kaznovati jo moram, sicer se bom še sam uživel v njen greh, pohodil bom svojo vest, svoj ponos, svojo čast. Ni mi povedala, zakaj je šla k Evelini.»

Čutil je, kako ga čedalje bolj premaguje zloba. Čutil je, da dobiva neko veliko igro s tem, da je odkril njeno varanje. Nesrečna napaka starca, ki se je hotel upirati mladosti, je stala pred njim v vsej svoji veličini. Ali res nima toliko moči, da bi se odrekel njeni ljubezni?

Ves večer je strmel v steklenico vina, potem pa je vstal. Opotekel se je in začutil nepremagljivo željo, da bi s svojimi levjimi šapami stisnil beli in topli vrat.

Komaj da je izza vrat slišal glas, ki je klical gospo. Vstal je iz naslanjača, kjer je brez sanj prebil vso noč, in se s težavo privlekel do težkih hrastovih vrat. «Kaj hočete?»

«Gospodična Evelina prosi, da bi jo gospa sprejela.»

«Gospa trdno spi», jo je zavrnil z zamolklim glasom.

«Naj gospodična počaka v moji delovni sobi», je potem naročil. «Tako pridem.»

Počakal je, da je dekle odšlo. Pred ogledalom si je popravil razmrščene lase, zvil ustnice v nasmešek, ko je opazil na licu globoke gube, sledove prečute noči. Od strani je pogledal na posteljo, kjer je ležal beli, težki, negibni kip iz marmorja, potem je šel in vrata oprezno zaklenil.

Evelina je stala ob oknu in ga je čakala. Vitka, moška postava v težki obleki iz črne svile, s kratko ostrizenimi lasmi, ki so gledali izpod temnega klobuka, vse se je jasno odražalo od svetlega pravokotnika, kjer se je bleščalo vedro, jutrnjo nebo.

Zdajci se je obrnila, in na njenem bledem obrazu, kjer so bile oči kakor dva bisera in ustnice napol odprt cvet, se je pokazal izraz bojazni.

«Kaj vam je, profesor? Ali ste morda bolni?»

Z roko ji je pokazal na stol, naj sede. Niti pogledal je ni, niti besedice ji ni odgovoril.

«Ne, takoj pojdem», je dejala. «Le s Hilarijo bi rada govorila nekaj besed. Ne izprašujte me, zakaj. Snoči je bila pri meni in me je iskala, pa me ni bilo doma.»

«Kdaj... kdaj je bila pri vas?»

V njegovem zamolklem glasu je začutila tako čuden prizvok, da jo je kar streslo.

«Malo pred osmo uro... Zdajle sem hotela skočiti k njej... Tako malo časa imam...»

Zdelo se ji je, da se je loteva nekakšna tesnoba. Kaj naj vendar pomeni to izpraševanje?

Čelo moža, ki je sedel blizu nje, je bilo nagubano, oči so se mu svetlikale kakor luže v močvirju. Ona pa je ostala sredi sobe in komaj čakala trenutka, ko ji bo dovolil, da odide k njegovi ženi.

«Prosim vas, pustite me!»

Ni več prikrivala tesnobe, ki ji je stiskala srce.

«Recite Hilariji, naj me sprejme. Samo za nekaj trenutkov.»

«Hilarija vas ne more sprejeti!»

Besede so padle kakor kamen v globoko jezero.

«Zakaj me ne more sprejeti? Kaj se je zgodilo?»

Občutek odvratnosti jo je prevzel. Norec? Ali kaj?

Njena tesnoba, stisnjena med kvadrante, radiometre in sektorje, se je izprevrgla v hrepenenje. Ta mož z razkuštranimi sivimi lasmi, rumenkastimi očmi, z nekakšno nenavadno ostrino se ji je zdel zmeraj čudaški. Nikoli ni mogla razumeti, kako se je mogla Hilarija vanj tako zelo zaljubiti. Danes mu je lezel obraz v gube, roke so mu drgetale, oči so nemirno blodile po sobi in glas mu je zvenel kakor ubit. Zdel se ji je kakor zloben čarovnik.

«Pojdiva k njej!» je iznenada dejal in vztrepetal. Tako čudno domače jo je prijel pod roko. Šele na vijugastih stopnicah jo je izpustil.

Stopala je pred njim in se opirala ob ograjo. Za sabo je slišala njegovo globoko, tiho dihanje.

Šla sta po hodniku, ki je bil ves pokrit z zvezdoznanskimi načrti in čudnimi znaki, potem pa sta prišla v majhno, temno dvorano.

Pred Hilarijino sobo je vzel ključ iz žepa. Pustil je Evelino naprej in vrata za njo dvakrat zaklenil.

«Zakaj?» je zajecjlala.

Môra, ki jo je dušila, je ni hotela pustiti. Čutila je, kako jo potiska k postelji.

«Vprašajte njo!»

Krik.

Z dlanjo ji je surovo pokrtil usta.

«Molčite! Devet pisem sem odkril, saj me razumete? Devet pisem... cel roman...»

Blesk njegovih oči jo je skoraj oslepel. Zdelo se ji je, da jo zasiplje siv pepel.

«Kaj ste storili! Ta pisma so bila moja, moja! Nisem jih smela dobivati domov. Hilarija mi jih je prinašala, uboga sirota!... Snoči mi je morda hotela izročiti brzojavko, ki me je klicala daleč, daleč... kje je? Dajte mi jo!... Moj bog, kaj ste storili!... Ubogo, sveto bitje!...»

Padla sta na kolena ob postelji in jecljala besede brez zveze. Kakor bi prosila njo, pravičnico, odpuščanja. In zdelo se jima je, da padata iz neizmernih višin v brezdanji prepad.

(B. R.)

Poletna idila

Zakaj bi še gospodinja ne imela počitnic?

V vseh poklicih smo zdaj prišli že tako daleč, da dobi vsakdo, kdor dela, poleti nekaj dopusta, da se osveži in nabere novih moči za novo delo. Zato bo treba gledati tudi na to, da bo tudi gospodinja lahko vsaj za kratek čas pustila svoje vsakdanje naporno delo in prišla do resničnega oddiha. Saj se bodo učinki takega dopusta povsod pokazali, ker bo potem lahko opravljala svoje delo bolje in tako možu in otrokom bolj koristila, kakor pa če bo utrujena in izčrpana, razdražljiva in nervozna. Privoščite torej tudi gospodinjici nekaj počitnic!

Za zdravje in okrepitev so najboljše take počitnice, ki jih človek preživi izven svojega doma in sam brez družine in brez prijateljev. To priporočamo posebno gospodinjam. Te imajo leto in dan vedno eno in isto delo. Mož in tudi otroci že najdejo tudi med letom dovolj izpremembe. Samo gospodinja je navezana na enolično delo. Tiste, ki morete, odpotujte v kak miren kraj popolnoma same. Nič zato, če gre takrat tudi mož svoja pota. (Bodite brez skrbi zanj. Če je že temu podvržen, da vam bo uhajal v drug zelnik, bo to storil tudi takrat, ko sta doma.) Tudi za moža je potrebno, da je enkrat sam. Morda sanja o kakšnih posebnih dogodivščinah, potem pa le vidi, da je vse skupaj samo morska pena, brez prave vsebine. Tudi mu s tem izkažete svoje zaupanje in on vam, če greste sami brez njega. Človek je že tako ustvarjen, da mora biti nekaj dni sam s svojimi mislimi. In tak počitniški čas je za to najbolj pripraven.

Če je gospodinja iz tistih srečnih slojev, ki pospravijo ob začetku počitnic svoje kovčke in se odpeljejo v hribe ali pa na morje, potem o prostosti in počivanju ni treba izgubljeti besed. Kaj pa če ostane gospodinja doma? Če mora opravljati vse delo v hiši?

Poglejmo, kako bi se dalo poskrbeti tudi v takšnih okoliščinah, da bi se gospodinja vsaj malo odpočila! Najprej otroci. Če niso več prav majhni ali pa če hodijo že v višje razrede srednjih šol, pojdejo radi malo na potovanje. Taka potovanja so poceni, saj imajo dijaki v počitnicah zelo znižane cene na železnicah in po vseh večjih krajih dijaška zavetišča, kjer lahko prenočujejo za malenkostno odškodnino. Starši se še premalo zavedajo, kakšna dobrota je za dijake «Ferialni savez», ki jim omogoča, da si lahko za majhen denar ogledajo precej sveta. In za otroke se tudi ni treba tako zelo bati, kakor je pri nas, zlasti po mestih, navada. Saj se ne bo vaš sin prvi dan izgubil, če ga boste poslali malo na potovanje. Le brez skrbi bodite, da si bo znal tudi sam pomagati. In s tem, da mu boste pustili nekaj prostosti, boste dali prostost tudi sebi, hkratu pa boste sina napadili tudi na samostojnost, ki jo bo v žiljenju še zelo potreboval.

Nerodno je, če so v hiši sami majhni otroci. Kaj pa naj stori žena v tem primeru? Če ima na kmetih bližnje sorodnike, bo že poskrbela, da jo bodo vzeli za kakšen teden z otroki k sebi. In tudi žena se bo pri zdravi kmetiški hrani opomogla. Če bo še malo pomagala sorodnikom pri delu na polju, ji ne bo nič škodilo. Nasprotno — v korist ji bo, in drugo leto jo bodo sorodniki še rajši sprejeli. Če je družina večja in sorodnikov več, se družina lahko razdeli.

Žal pa takih sorodnikov na kmetih nima vsakdo.

Kdor nima ne denarja, da bi šel kam na počitnice, ne sorodnikov, kjer bi lahko nekaj časa ostal zastoj ali pa za majhno plačilo, ima naposled še eno mogočnost, da se oddahne za nekaj časa. Žena ima morda prijateljico, ki jo povabi k sebi za nekaj časa. Prvih štirinajst dni bo žena delala vse, drugih štirinajst dni pa prijateljica. Tako se bosta obe odpočili. Kadar je žena prosta, naj hodi na solnce, na izprehode, na kopanje in naj si napravi žiljenje na vse mogoče načine prijetno. Gotovo bi vsaka žena, ki nima drugih izgledov za počitnice, z veseljem sprejela takšno zamenjavo dela s prijateljico.

Gospodinja pa, ki mora ostati doma, naj omeji v počitniških tednih svoje delo na najmanjšo mero. Za kosilo naj kuha le jedi, ki so hitro pripravljene. Poleti tako vsakdo manj je kakor pozimi. Potrebno je le, da je hrana po redilni vrednosti izdatna in ne preveč enostranska. Za večerjo naj skuha kavo, prej pa naj da na mizo kaj hladnega. Za južine nič kuhanja. Kruh, mleko, surovo maslo ali sadje — to vsakomur najboljše tekne in je tudi najbolj zdravo. Tako bo gospodinja z najmanjšim delom opravila vse, kar je potrebno. Večjih del naj se ne loti, ker je zanje čas še pozneje. Srce naj jo zaradi tega nikar ne boli — tudi če bi bila na kmetih ali v letovišču, bi se jih najbrže ne lotila. Če se bo držala teh pravil, se bo okrepila in osvežila, čeprav bo imela moža in otroke na vratu. Le svojo gospodinjsko vest mora nekoliko drugače usmeriti kakor navadno, pa bo imela prav prijetne počitnice brez naporov in prehudih skrbi — in brez potovanja.

Izmenjava počitnic

Zadnja leta se je tudi pri nas udomačil običaj, da pošiljamo otroke na počitnice. Kjer ni sredstev ali časa, da bi mogla vsa družina na počitnice v hribe, k morju ali sploh kam, pošljejo vsaj otroke za nekaj tednov na oddih. Mnogim otrokom pomagajo pri tem razna društva, kakor na primer Rdeči križ, Kolo jugoslovanskih sester, Podmladek Jadranske straže itd. Razen teh skrbijo tudi nekatere večje občine, da pri-

pravijo siromašnejšim otrokom nekaj počitnic.

Otrokom pa, ki jih društva ne morejo poslati na počitnice, pomagajo starši na ta način, da pošljejo otroke za nekaj tednov h kaki družini na kmete, v zameno pa vzamejo za tisti čas otroke tiste družine k sebi v mesto. Ta način je gotovo zelo pameten in koristen, neglede na to, da ne poveča gospodinjskih izdatkov in ne napravi posebnih stroškov. Mestni

otrok najde na kmetih najlepši oddih, si korenito okrepi zdravje, spozna kmetiško delo in začne spoštovati kmeta. Kmetiški otrok pa spozna v mestu nešteto stvari, ki bi mu sicer ostale tuje, in si s tem razširi duševno obzorje.

Izprva je težko razumeti in zadovoljiti otroke, ki pride iz popolnoma drugačne okolice in mu je vse neznano. Mnogo potrpljenja in dobre volje je treba, da otrok premaga domotožje. Če so pri hiši še drugi otroci, potem je to veliko lažje, zakaj pri igranju se otroci najhitreje sprijateljijo in udomačijo.

Če smo dobili v hišo dobro vzgojenega in ubogljivega otroka, je vse v najlepšem redu in kmalu nam postane nad vse drag. Toda kaj če je otrok razvajen in trmast? Ali ga smemo kaznovati, ne da bi s tem užalili otrokove starše? Najbolje je, da se starši poprej dogovorijo o vsem, koliko pravic ima kdo do tujega otroka in kako naj z njim ravna.

Preden pošljemo otroka z doma, moramo dobro vedeti, h komu ga pošljemo. Ako je razlika v mišljenju in navadah prevelika, se otrok ne bo dobro počutil, četudi je v najlepšem kotičku sveta. Najvažneje je, da je družina, pri kateri naj otrok živi, нравstveno neoporečna in da se sama med seboj dobro razume. Manj važno je, ali so »krušni starši«

manj premožni in manj izobraženi od vas. Otroku bo samo v korist, če pride za nekaj tednov v skromnejše razmere — tem više bo cenil svoj lastni dom in bolj se bo zavedal hvaležnosti, ki vam jo dolguje.

Za prijetno potovanje

potovanje

Kaj potrebujemo za prijetno potovanje? Človek res ne ve, kje ga čaka kakšno presenečenje, najmanj pa na potovanju. Zato pričvrstite koočge, kadar se oddalite od svojega prostora v vlak, kamorkoli že, na hodnik ali v jedilni voz, z verižico, ki jo priklenite z majhno ključavnico (žabico, kakor ji pravimo) na polico za prtljago.

Odejo za potovanje si moramo vedno popravljati. Da ne bomo imeli teh sitnosti, si naredimo na zgornjem delu odeje gumbnice in prišijemo gumbe ali pa prišijemo jermene. Odejo potem tako, kakor je videti na sliki, ognemo okoli sebe in pritrdimo, da nam je ni treba venomer popravljati.

Če potujemo v tretjem razredu, si vzamemo s seboj »drugi razred« v obliki mehke blazine, ki jo pripežemo na tako dolg ročaj, da blazino kar obesimo in se potem nanjo naslonimo. Dolg ročaj je potreben zato, da blazina ne zdrkne na tla.

Da ne bo v koočegu prevelikega nereda, spravimo vse drobnarije v majhne vrečice, da nam ni treba premetati vsega koočega, če iščemo toaletno milo, ampak sežemo samo v vrečico s toaletnimi potrebščinami.

25
 Nevesta, originalni model
 je izdelek modnega
 salona „Vera“.

Modna kreacija, originalni
 model je izdelek modnega
 salona „Vera“.

Foto: Ivan Pogačnik.

MODNA REVILJA.

Senzacija letošnjega spomladanskega velesejma je bila revija mode.

Slovenski modni saloni so dokazali, da se lahko kosajo z vsakim inozemskim podjetjem. Posebno pozornost so vzbudili modeli, izdelani v modnem salonu „Vera“ v Ljubljani (Nebotičnik), ki ga vodi gospa Vera Mikličeva. Vsak model zase dokazuje, da ima gospa stalne zveze s Parizom, ki je še vedno središče mode, kamor hodi še celo Amerika po modna navodila. V salonu „Vera“ se izdelujejo res — absolutno — zadnje novosti, solidnega stila prilagodene našim razmeram in potrebam. Veliko pozornost obrača na to, da ima obleka osebno noto nositeljice. Zato je tudi dama v takšni obleki res nevsiljivo elegantna.

Po svojih dolgoletnih bogatih izkušnjah ve tudi pravilno in dobro svetovati. Ravna se po načelu praktičnih Angležev, ki pravijo da nimajo denarja za cenene in kričave obleke, in si zato nabavljajo solidna, decentna in najmodernejša oblačila. S svojim izrednim okusom vedno zadene harmonično ubranost nositeljice z obleko in skladnost barv s klobukom, čevlji, rokavicami in z vsemi tistimi drobnarijama, ki najizraziteje podčrtavajo osebnost in fineso dame.

Zato tudi Pariz, ki je središče in diktator mode, ne bi mogel prikazati elegantnejših oblačil, kakor so izdelki salona „Vera“.

Zato k uspehu iskreno čestitamo.

Za poletje

Poletni komplet, primeren za letovišče. Sešit je iz črtaste svile in okrašen s kožuhojino. Obleka je krojena iz poševnega blaga, zato ima spredaj in zadaj po sredini šiv. Rokavi so krojeni raglan, in sicer skupno s sedlom na sprednjem delu.

Praktična poletna obleka, sešita iz pralnega vzorčastega blaga. Okrašena je z velikimi svetlimi gumbi in z našitki iz svetle svile.

Modna poletna obleka, sešita iz belega navadnega ali soilenega platna. Ker je krilo popolnoma gladko in ozko, ima spodaj razporek, zato da se v njem lahko hodi. Veliki žepi so okrašeni s šivanimi robčki in gumbi, pas in vezenka sta pa iz črtaste svile.

Poletna obleka, sešita iz vzorčaste svile ali pa iz pralnega blaga. Okrašena je z velikim ovratnikom, ki je spredaj podaljšan v žabo. Tako krojena obleka je primerna zlasti za manj vitke.

Soir de Paris SENZACIONALNA KOLONJSKA VODA **BOURJOIS** PARIS

Ljudje imajo radi spremembo,

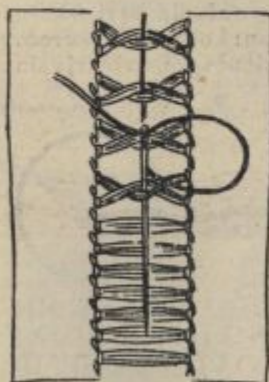
ker jim ona nudi razvedrilo. Iz mest gremo na deželo, iz gorskih krajev na morje in obratno, in povsod je potrebno oblačilo, ki je trajno pri pranju, solčni svetlobi in pri nošenju. Posebno poleti na počitnicah se obleka često pere in sploh bolj troši. Kupujte torej le z Indanthren barvami barvane tkanine, ker so nenadkriljivo trajne pri pranju, na solncu in pri nošenju.

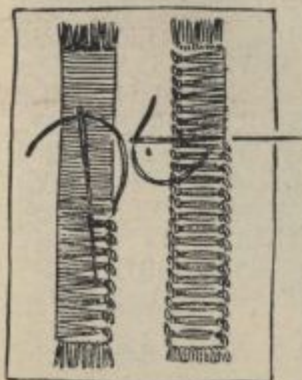
Indanthren

Zahtevajte pri kupovanju vedno zaščitno znamko

PLATNENE OBLEKE

Tako se dela okrasni ažur.

Tako se dela navadni ažur.

Platnena obleka, okrašena z ažurjem. Rokavi so krojeni kimono. Krilo je spodaj razširjeno z gubami, kratki jopič, ki je tudi okrašen z ažurjem, nima rokavov in tudi ne ovratnika.

Poletna obleka, sešita iz etamina, markizeta ali pa tusorja in okrašena s križčki. Ob vratnem izrezu so skvačkane zanke, skozi katere se potegne pisana vrvica, ki se spredaj zaveže v petljico. Pas je usnjen, in sicer enake barve kakor vezenje.

Platnena poletna obleka, okrašena s klekljanimi vložki. Na krilu, ki je sicer popolnoma gladko, so spredaj in zadaj položene gube.

Preprosta poletna obleka iz enobaronega blaga. Okrašena je z barvastim vezenjem in z velikimi modnimi gumbi, ki so enake barve kakor vezenje. Namesto z vezenjem lahko okrasite tako obleko tudi z ažurjem ali pa z ozkimi vložki.

Rešitev ugank iz št. 6

Rešitev ugank.

1. Srajca.
2. Polž.
3. V klobki, kjer se križajo niti.
4. Jež.
5. Slaba vest.

Rešitev sestavljalke.

Kdor ne uboga, ga tepe nadloga.

Rešitev zlogovnice.

Izpričevalo.

Rešitev izpopolnjevalk.

slanik	žoga
slinar	koža
slikar	loža

Rešitev magičnega kvadrata.

Kolo, omoč, lopa, otac.

Nove uganke

Sestavljalke.

V neki vasi so izkopal stare plošče. Na eni izmed plošč je bil tale napis:

Lani Debrez Laje

Učenjaki so dolgo ugibali, kaj neki pomeni napis, nazadnje so ga pa vendar razbrali. Poizkusite tudi vi! Zgornje tri besede razdelite v zloge, in če potem zloge pravilno sestavite, dobite star slovenski pregovor.

Magični kvadrat.

	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				

1. Vodoravno in navpično: sredstvo za umivanje, 2. muslimanski duhovnik, 3. ime živali, ki živi v Južni Ameriki, 4. arabsko moško ime.

Magični kvadrat.

	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				

1. Vodoravno in navpično: naziv cerkvenega dostojanstvenika, 2. kitajski težak, 3. rusko moško krstno ime, 4. južni sad.

Zlogovnica.

na, ra, za, ga, la, ca, pav, a, er, ve, ni, ro, ol.

Iz zgornjih zlogov sestavi šest ženskih krstnih imen. Če pravilno po-

staviš imena drugo pod drugo, boš brala v začetnicah od zgoraj navzdol ime ene izmed petih celin.

Uganke.

Kako pride kava k mami? Kako pride oves k lesi?

k	a	v	a	o	v	e	s
-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-
m	a	m	a	l	e	s	a

Kako pride las v kis? Kako pride romar h komatu?

l	a	s	r	o	m	a	r
-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-
k	i	s	k	o	m	a	t

Igre pod milim nebom

Tat in vrtnar.

Otroci se sprimejo za roke in napravijo krog. Vrtnar stoji zunaj kroga, tat v krogu. «Kaj delaš na mojem vrtu?» vpraša vrtnar. Tat: «Jabolka jem!» Vrtnar: «Kdo ti je dovolil?» Tat: «Nihče!» Vrtnar: «Glej, da se takoj spraviš z vrta!» In zdaj izkuša vrtnar ujeti tatu; ko se mu to posreči, določijo otroci novega vrtnarja in novega tatu.

Kotiček tete Mine

LJUBI OTROCI!

NU, HVALA BOGU, ZDAJ SO PA VENDAR ŽE PRISLE POČITNICE, KI STE SE JIH ŽE TOLIKO ČASA VESELILI. TUDI BUMČEK JE VES VESEL, DA JE JUNIJ, NESREČNI MESEC IZPRIČEVAL. SREČNO MINIL. TU VAM MORAM TAKOJ POVEDATI, DA SE JE BUMČEK V ŠOLI PRAV DOBRO ODREZAL IN DA JE PRINESEL PRAV LEPO IZPRIČEVALO. ZDAJ BO PA S POLNO PARO UŽIVAL POČITNICE. KO SEM GA VPRAŠALA, KAJ BO DELAL O POČITNICAH, MI JE ZAČEL NAŠTEVATI TOLIKO STVARI, DA SE MI JE SKORAJ ZMEŠALO. METULJČKE BO LOVIL ZA SVOJO ZBIRKO, S PRIJATELJI SE BO V GOZDU IGRAL INDIJANCE, ZNAMKE, KI JIH JE MED LETOM ZBIRAL, BO LEPIL V ALBUM, ZA MAMIN VRT BO NAPRAVIL LEŠENO KLOP, KOPAL SE BO VSAK DAN, ČE LE NE BO DEŽEVALO, NA TRIGLAV POJDE S STRICEM, ČE GA BO STRIC HOTEL VZETI S SEBOJ, RAKE IN RIBE BO LOVIL V POTOKU, ČE GA RIBIŠKI PAZNIK NE BO VIDEL, SVOJEGA PSA, SULTANA, BO UČIL PROSITI IN LAJATI NA POVELJE, PAPIRNATEGA ZMAJA SI NAPRAVI, DA GA BO JESENI NA IGRISČU SPUŠČAL VISOKO V ZRAK, IN KAJ VEM KAJ SE. SAJ VAM PRAVIM, DA SE MI JE SKORAJ ZMEŠALO, VESELJA IN ZABAVE BO TOREJ VEČ KO PREVEČ. TISTI, KI SI BODO HOTELI POD MILIM NEBOM KRAJŠATI ČAS, NAJ PREBEREJO NAŠ ČLANEK «KRATKOČASNE IGRE POD MILIM NEBOM». TAM BODO NAŠLI NOVE, PRAV ZABAVNE IGRE. PIŠITE MI, KAKO VAM UGAJAJO.

PRAV SRČNO VAS VSE POZDRAVLJA

VAŠA TETA MINA.

Pravljica o porednem metuljčku

Metuljček Belček je bil še mlad in neizkušen metuljček, zato je njegova mati Belinka zmerom letala z njim, da bi ga obvarovala nezgod.

Solnce je prijazno sijalo na zeleno trato, ki je bila vsa posuta s pisanim cvetjem. Belinka je vodila Belčka od cveta do cveta in ga učila, kako naj srka sladki med iz cvetnih čaš. A Belček je bil kmalu sit in je začel letati ose više in više.

«Nikar ne letaj tako visoko!» je zaklicala Belinka. «Tvoja krila še niso tako močna!»

«Ej, saj ni res! Močan sem in velik, ne gre, da bi se te zmerom držal za krilo! Zdaj pojdem v svet, da si poiščem sreče!»

«Nikar ne hodi, Belček, premlad si še!» je prosila Belinka, a Belček je ni hotel ubogati. Fofotal je zdaj sem, zdaj tja, in Belinka je letala za njim in mu prigovarjala, naj vendar uboga. A vsi dobri nasveti so bili zaman, in ker je bila Belinka že stara, ga kmalu ni mogla več dohajati. Spustila se je na zemljo, sedla na rožni grm in žalostno pobesila krila.

«Ej, lepo mi je tukaj», se je veselil Belček, ko je letel čedalje više in više. Daleč, daleč pod njim se je razprostiral cvetoči travnik; bilo mu je, kakor bi ga nesel oblak sladkega vonja cvetlic. A zdajci je opazil, da se mu naglo bliža nekaj velikega, temnega. Preden je vedel, kako in kaj, se mu je tista temna stoar tako približala, da jo je z grozo spoznal. Bila je sraka. Belček je dobro vedel, da mu utegne sraka postati nevarna, saj ga je bila dobra Belinka dostikrat poučila o sovražnikih lahkokrilih metuljev. Belček se je hitro začel spuščati na zemljo, češ, na cvetočem travniku se lahko skrijem, zakaj majhen sem, in če bom mirno sedel na cvetu marjetice, me sraka še opaziti ne bo mogla. A razdalja med njim in med srako je postajala manjša in manjša. V smrtnem strahu je Belček zaklical: «Mamica, pomagaj mi! Pomagaj mi, mamica!»

Belinka, ki je še zmerom žalostna sedela na rožnem grmu, je slišala sinkove klice na pomoč. Hitro se je vzdignila v višave in kmalu zagledala Belčka ter spoznala nevarnost, ki mu je grozila. Nekaj jo je stisnilo za srce, hotela je zavpiti, a ni mogla. V naslednjem trenutku se je zagnala proti sraki in ji zaplesala tik pred kljunom. Sraka je zinila, in že je izgubila Belinka v njenem požrešnem žrelu.

Sraka je bila prepričana, da je požrla tistega metuljčka, ki ga je lovila, zato se je obrnila in zletela drugam.

Belček se je ves izmučen spustil na travnik. Krila so mu bila od trudnosti otrpnila. Velika žalost ga je prevzela, ko se je spomnil, kako se je bila Belinka žrtvovala

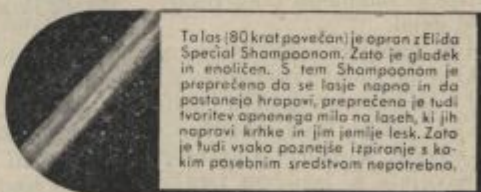
Prijateljja otrok

Zenske hočejo dokazov!

Šele potem so prepričane. Elida Special Shampoo — Kamiloflor za plave lase, Brunetaflor za kostanjeve lase — že doslej odlična v kakovosti, zdaj pa še v novi sestavi: brez alkalijs! S pomočjo znanstvenih dognanj se je posrečilo ustvariti iz dobrega najboljše. Na novi osnovi se dosegajo boljši učinki. Uspeh je tale: kvarnih posledic alkalijs ni več — brez vsakega poznejšega izpiranja postanejo lasje lepo bleščéči in mehki, se dajo lepo česati in dalje časa ohranijo kodre!

Drobnogled nudi dokaz:

ZA PLAVE LASE **KAMILOFLOR**
ELIDA SPECIAL SHAMPOO

BRUNETAFLOR ZA KOSTANJEVE LASE

zanj. Dala je bila svoje življenje, da je rešila njegovo. Od tistih dob ni bil Belček nikoli več vesel. Nikoli več ni poletel solncu nasproti, nikoli več se ni prešerno veselil življenja. Tiho je živel na cvetočem travniku in tam živi še danes ta dan. Ako srečate belega metuljčka, ki bo letal nizko nad cvetočim travnikom in ne bo zletel v višave, čeprav ga boste podili, tedaj vedite, da je to Belček.

Igre na prostem

Bratec, kdo trka?

Otroci napravijo spet krog. V sredo kroga postavijo enega izmed otrok in mu z robcem zavežejo oči. Eden izmed ostalih otrok se mu tiho približa, ga nalahko potrka s prstom po rami in vpraša: «Bratec, kdo trka?» Naloga «slepega» otroka je, da po glasu spozna, kdo mu je potrkal na ramo. Če ugane, kdo je bil, mora dotični v krog, in tako se igra zmerom spet nadaljuje.

Kraljica gre na potovanje.

Vsak izmed otrok, ki so sklenili krog, predstavlja kak predmet. Prvi je kovčeg, drugi klobuk, tretji dežnik, četrti rokavice, peti aktovka itd. Eden izmed otrok hodi počasi okoli kroga in pravi: «Kraljica gre na potovanje in potrebuje klobuk!» Tisti otrok, ki predstavlja klobuk, mora stopiti iz kroga in hoditi za «kraljico». Kraljica nadaljuje: «Kraljica

gre na potovanje in potrebuje kovčeg!» Zdaj stopi iz kroga otrok, ki predstavlja kovčeg itd. itd., dokler niso vsi otroci v sprevedu. Tisti otrok, ki je zadnji prišel na vrsto, postane nova kraljica, in igra se nadaljuje po istem redu kakor prej.

Kdo se boji črnega moža?

Na eni strani igrišča stojijo otroci, na nasprotni strani pa tisti otrok, ki predstavlja črnega moža. Le-ta pravi: «Kdo se boji črnega moža?» Otroci odgovorijo: «Nihče!» in stečejo na vse strani. Tisti, ki ga črni mož prvega ujame, postane v naslednji igri črni mož.

Lisica in gosi.

V enem kotu igrišča stojijo otroci, ki predstavlja gosi. V drugem kotu stoji pastirica in spet v kakem drugem kotu stoji lisica. Pastirica govori: «Ljube goske, pridite, zdaj pojdemo domov!» Goske: «Ne moremo!» Pastirica: «Zakaj ne?» Goske: «Lisica je blizu!» Pastirica: «Nič ne de, le

pridite!» Goske: «Bojimo se!» Pastirica: «Nič se ne bojte, le pridite!» Zdaj se goske spustijo proti pastirici, a lisica jim priteče naproti, in tista goska, ki jo lisica najprej ujame, postane v naslednji igri lisica, druga goska pa pastirica.

Sobo oddam.

Tudi to igro igramo pod milim nebom. Na tla narišemo s palico nekaj krogov, zmerom po en krog manj, kakor je igralcev. Krogi morajo biti po 1 m daleč drug od drugega. Zdaj se postavijo otroci vsak v en krog, en otrok pa ostane brez «sobe». Ta otrok hodi zdaj naokoli in vprašuje: «Ali je kaka soba prosta?» Otrok, ki je bil vprašan, pošlje iskalca k drugemu otroku. Kakor hitro se ta obrne k drugemu otroku, se ostali otroci menjajo, to se pravi, da zamenjajo svoje «sobe». Medtem ko hitijo otroci menjati prostore, mora iskalec izkušati, da zasede «sobo». Igra je podobna igri «Oče, mati, ali mi posodite škarjice?»

Mati, jezik in otrok.

Mati je že od narave določena za vzgojiteljico in učiteljico svojega otroka. V materini navzočnosti se nauči otrok prvih besed. Od nje je odvisno, ali bo otrok spoznal vso lepoto materinščine, ali bo znal svoje misli in svoja čuvstva izražati v preprostih, pravih in jasnih stavkih in ali bo spoštoval materinščino nad vse druge jezike. Od matere se pa lahko nauči tudi nepravilne slovenščine, ki je še dandanes tako razširjena med nami.

Materi je določena važna kulturna naloga, ki je ne smemo podcenjevati. Že takoj v početku mora mati paziti, kako in kaj čeblja njen malček. Če bo otroka takoj, ko zajeclja prve besedice, navajala k jasnemu izražanju svojih misli, mu bo ostala ta navada za vse življenje. Res je, da radi poslušamo tudi nepravilno otroško čebljanje, in čim bolj otrok zverži besede, toliko bolj se mu smejemo. Pametna mati pa bo učila otroka, da bo znal jasno povedati, kaj hoče, seveda kolikor je zmožen. Materinska ljubezen se ne kaže v izmaljenem govorjenju: «Ali bo moj otlokec papal? Ali bo lajši panči panči delal? Ali gle moj ljubček pa-pa? Ali te buba tlebušček?» itd. Koliko mater je, ki tako govorijo s svojim

otrokom in se potem čudijo, da otrok s štirimi in petimi leti še zmerom ne izgovarja črke r! Taka mati je sama kriva, da je tako! Otrok je prepričan, da je to, kar ga je mati naučila, pravilno. Takrat je bil otrok majhen in takrat je bilo materi takšno kramljanje všeč. Zdaj, ko je otrok odrasel, jo je pa sram pred drugimi materami, ko njen otrok še zmerom ne zna pravilno izgovarjati besed. A zdaj je pozno za kesanje. Premisliti je treba tedaj, ko se otrok uči govorjenja! Otrok kmalu zapazi, da s svojim nepravilnim govorjenjem zabava odrasle, in bo nalašč nepravilno govoril, tudi tedaj, ko bi lahko jasno in pravilno povedal, kar hoče. V šoli pa mora otrok pravilno govoriti. Kako težko se privadi temu, koliko truda je treba za to, kar bi se bil od matere v prvih letih igranje naučil. Otroku, ki je od doma vajen, da pravilno govori, bo v šoli vse mnogo lažje. Saj vemo iz izkušnje, da z večjim veseljem poslušamo človeka, ki zna jasno, lepo in brez težav oblikovati svoje misli, in da nas tak človek tudi lažje prepriča kakor pa tisti, ki govori v čudno zamotanih stavkih.

Mati ne sme nikoli pozabiti, da je otroku v vsakem oziru vzor in da bo otrok pozneje tako govoril, kakor ga je mati naučila. Nikoli si ne sme misliti, da je za to še dovolj časa in da otrok ne potrebuje pouka, dokler ne začne hoditi v šolo! Z ljubeznivo besedo bo mati lahko pri majhnem otroku zatrla vse nepravilnosti v govorjenju, in otrok se bo igranje naučil jasno izražati svoje misli.

Nahod, ki ga povzroča seno.

Najlepše potovanje nam lahko poleti pokvari senena mrzlica. Včasih povzroči že prvi izprehod po cvetočem travniku neprijetnosti: ščegetanje v nosu, solzenje oči in kihanje nam zagrenijo življenje. Temu se pridružijo še bolečine v glavi in v težkih primerih celo mrzlica ali vročica. Na žalost nimamo dosti pomočkov, da bi ozdravili to bolezen, kadar se je pojavila. Edino sredstvo, da jo olajšamo, je, da ostanemo dan ali dva v hladni, temni sobi. Vnete oči si umivamo s kameličnim čajem in nos namažemo znotraj z vazelinom. A vsakdo mora priznati, da je takšno stanje vse prej kakor prijetno.

Nahod povzroča drobni cvetni prah, ki plava v zraku ob času, ko cvete trava. Ta pride v nos, razdraži sluznice in povzroči vnetje. Seneno mrzlico dobijo samo tisti, ki imajo preobčutljive sluznice. Moderna zdravniška veda je odkrila že nekaj zdravil, ki preprečujejo obolenje za seneno mrzlico. Zdravljenje je sicer dolgotrajno in izvedljivo samo z zdravniško pomočjo — a kogar tare ta neprijetna bolezen leto za letom, se bo gotovo rad zatekel k zdravniku.

Otroško perilo je zelo občutljivo

Ako ni res čisto oprano, zaostanejo v njem razne kali, katere so lahko zelo nevarne za dete. Zato: Schichtov Radion! Pri kuhanju razvija na milijone kisikovih mehurčkov, ki prodirajo skozi perilo ter ga temeljito operejo in razkužijo.

SCHICHTOV
RADION
pere vse higijenično čisto

Češnje so zdrave.

Češnje so dobro, zdravo, osvežujoče in tudi redilno sadje. Telesu ne dovajajo nikakršnih slabih snovi, pač pa razen sladkorja še redilne soli in vitamine. Kakor drugo sadje, pospešujejo prebavo in čistijo prebavila.

Kakor v sadju sploh, dobimo tudi v mesu češenj razen vode razne ogljikove hidrate, sadni in grozdni sladkor, dekstrin in pektinove snovi, beljakovine, rastlinske kisline in rastlinske soli in še marsikaj. Natančna kemična analiza nam pove, da imamo v 100 gramih češenj: 79,8 grama vode, 0,7 grama beljakovin, 0,9 grama kisline, 10,2 grama sladkorja, 1,7 grama drugih ogljikovih hidratov, 6,1 grama celuloze in koščice, 0,6 grama pepela.

Sto gramov češenj ima redilno vrednost 50 kalorij. Razlika med češnjami in višnjami glede sestavnih delov ni velika. Pri češnjah je le nekaj več sladkorja in nekaj manj kisline.

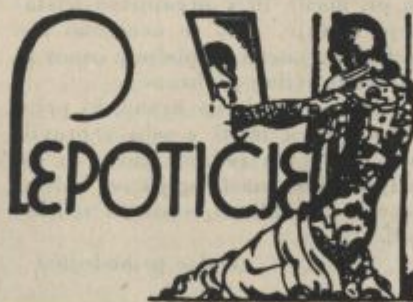
Da bomo češnje lahko prebavili, jih moramo počeno prežvečiti. Kožica je težje prebavljiva, zato dajemo tudi navadno bolnikom kuhane češnje. Če ima bolnik črevesni katar, je bolje, da mu češenj ne damo, ker še pospešujejo prebavljivost drugih jedi. Vendar pa prenese časih tak bolnik prav dobro kuhane češnje.

Resnično je tudi staro pravilo, da po obilnem uživanju sadja ne smemo popiti prehitro preveč vode. S poizkusi so dognali, da se češnje v vodi napihnejo skoraj na dvojen obseg. Razen tega utegne nastati v danki vrenje, ki lahko povzroči koliko, drisko in podobne nevšečnosti.

Da je treba koščice izpljuniti, je jasno. Posamezne koščice, ki smo jih

nehote pojedli, nam ne bodo delale težav in se bodo same od sebe brez bolečin iztrebile. Če pa jemo koščice kar na debelo, se nam utegne zgoditi, da se bodo zagostile v danki in povzročile hudo zaprtje. Zgodilo se je že, da je bila v takšnih primerih potrebna operacija.

Seveda smemo jesti samo zrele sadje. Pri češnjah to sicer ni tako važno, ker nezrele češnje niso užitne, vendar pa je dobro, če povemo na splošno, da je nezrelo sadje najnevarnejše zaradi svoje manjše prebavljivosti. Nezrelo sadje je navadno tudi tisto, ki samo odpade. To sadje se na tleh ponesnaži in je zato dvakrat nezdravo, ker je nezrelo in hkratu nehigijenično.

Alkohol v kozmetiki.

Ženske že od nekdaj uporabljajo vsakovrstna sredstva, da bi si ohranile lepoto in odpravile razne napake, bodisi prirojene ali pa take, ki so nastale zaradi bolezni, naporov ali staranja. Že dolgo pa ceni ženski svet alkohol in njegov ugodni vpliv na kožo.

Čisti alkohol uporabljamo samo v redkih primerih. Alkohol namreč jemlje koži maščobo, in tako postane koža kaj kmalu suha in vela, če ga pre pogosto uporabljamo. Nerazred-

čeni alkohol uporabljamo samo tedaj, kadar je koža izredno mastna ali umazana. Poleti si časih lahko tudi z nerazredčenim alkoholom očistimo obraz potu. Alkohol zelo hitro izhlapeva in zaradi tega hladi kožo. Osvežujoče učinkuje alkohol, ki smo mu primešali tri dele vode. S takšno mešanico si lahko brez škode umivamo obraz, vrat in roke.

Če imamo na koži izpuščaj, si nateremo bolno mesto z alkoholom, v katerem smo raztopili kafro. Izpuščaj bo hitro izginil. Ta mešanica se tudi dobro obnese za masažo nog, posebno gležnjev, ki so nabrekli od predolge hoje.

Ženske, ki imajo mastne lase, naj si pogosto masirajo glavo z alkoholom, ki jih suši, hkratu pa tudi krepi. Proti izpadanju las masiramo glavo z alkoholom, v katerem smo raztopili kinin.

Za umivanje zob in ust kanemo nekaj kapljic alkohola v kozarec tople vode; to nam usta korenito razkuži.

Naše kmečke žene so uporabljale kot sredstvo za olepšavanje domače vinsko žganje. V njem so namakale razna zelišča. V žganju namočeni rožmarin daje lepo, gladko in svežo polt, če si pa z njim masiramo glavo, se okrepi lasišče.

Največkrat pa uporabljamo alkohol, ki smo mu primešali kakega dišečega olja. Vsaka kolonjska voda in vse toaletne vode imajo v sebi več ali manj alkohola. Pred leti so uporabljale ženske kolonjsko vodo kot čudežno zdravilo proti vsem mogočim težavam, omedlevici, živčni utrujenosti, izčrpanosti, bolečinam v glavi itd. Danes vemo, da kolonjska voda ni zdravilo, ampak nas le osveži, če si z njo natremo obraz in vrat.

Z

NIVEA

na zrak
in
solnce!

Prehrana in kuha.

Poglavje o prehrani bi bilo seveda, ko bi ga hoteli podrobno obdelati, za naš razpored velik preobširno, vendar je pa tako važno, da ga nikakor ne smemo popolnoma prezreti.

Dandanes že skoraj nihče več ne dvomi o tem, da je kuhanje umetnost, za katero mora vsaka gospodinja uporabiti vse svoje znanje in sposobnosti. Premalo je namreč, če izpremeni hranila v okusne jedi in izrabi pri tem vso njih vsebino, ampak jih mora tudi tako pripraviti, da pridejo sestavine hranil v takšni obliki v telo, da se s tem kar najbolje izkoristijo.

Mimo tega pa mora gospodinja največkrat umeti, da s skromnimi sredstvi skrbi za izpremembo v hrani, ki nam je tudi tu zelo potrebna.

Človeško telo je podobno motorju: proizvaja energijo (gibanje, delo itd.)

in se neprestano obrablja. Potrebuje zato vedno novega kuriva in gradiva, ki mu ju dovajamo s pravilno sestavljeno hrano.

Hrana se v telesu prebavi, to se pravi, predela, in vse koristne snovi preidejo v kri, kar je pa neporabnega, telo izloči. Kri kroži potem po telesu in dovaja vsem organom novih snovi. Če hočemo torej imeti zdravo telo, moramo imeti zdravo kri. To si pa ohranimo samo tedaj, če pravilno živimo in če zaužijamo primerno hrano. Če sprejema telo trajno veliko več hranilnih snovi, kakor jih more porabiti, jih odlaga v tkanih (n. pr. mast), in v organizmu nastanejo motnje. Zato je neogibno potrebno, da pozna gospodinja osnovna načela pravilne prehrane.

Dobro sestavljena hrana, ki prija telesu, mora imeti v sebi v pravilnem razmerju redilne snovi, ki so: beljakovine, mast, ogljikovi hidrati (skrob in sladkor), voda in redilne soli.

(Dalje prihodnjič.)

Jedilni list za teden dni.

Ponedeljek.

Opoldne: 1. Goveja juha z mesnimi štruklji (74). 2. Govedina. Zelen grah. Krompirjev pire. 3. Rdeče jagode s smetano.

Zvečer: Zakrknjena jajca. Stročji fižol v solati.

Torek.

Opoldne: 1. Zelenjavna juha. 2. Telečji ptički (165). Opečen novi krompir. Zelena solata. 3. Češnjev kompot.

Zvečer: 1. Špageti s paradizniki. 2. Kuhane borovnice.

Sreda.

Opoldne: 1. Goveja juha z rizi-bizi. 2. Ledvična pečenka. Vrhalne kolerabice. 3. Češnjev narastek.

Odstranjevalec dlačic...
EAU DIXOR
(PARIS) Uspeh zajamčen!
Za kopalno sezono!
odpravi v eni minuti nepotrebne dlačice. Ne pomaze in ne pomasti.

Zvečer: Petelinčki (Zlikrofi). Solata.

Četrtek.

Opoldne: 1. Gobova juha. 2. Tetina v papriki. Zličniki. 3. Pijanka met s češnjami.

Zvečer: Mrzel jezik s hrenom.

Petek.

Opoldne: 1. Rakova juha (121). 2. Gorak fižol. Solata. 3. Marelični emoki.

Zvečer: Paradizniki z jajcem.

Sobota.

Opoldne: 1. Goveja juha s tirolskimi emoki (58). 2. Ocvrta jetra. Grah. Pražen krompir. 3. Češnje.

Zvečer: Ohrovtove klobasice z belo omako (94). Široki rezanci.

Nedelja.

Opoldne: 1. Grahova juha z opečenim kruhom. 2. Cvrte piške. Nov krompir. Mešana solata. 3. Rumove tortice.

Zvečer: 1. Sir. 2. Rumove tortice. Čaj.

Številke v oklepajih pomenijo številko recepta v naši kuharski knjigi «Kako naj kuham». Za razprto tiskana jedila prinašamo recept.

STAKLO

B. TOBER

Tovarniška zaloga stekla:

Rkc. spol. Prvni České sklarny, Kyjov
Ljubljana, Sv. Petra c. 85 Tel. 34-58

Nudi vam prvo vrstno češko kvaliteto!

Steklenice za vkuhanje sadja značke HERMETIC:

	visoka forma kompl.:				
	3/10	5/10	3/4 l	1 l	
Din	7-75	8-75	9-75	11-25	
	nizka forma kompl.:				
	5/10	3/4	1 l	1 1/2	2 l
Din	9-50	11-	12-25	14-	18-

Ali ste že razmišljali o tem — zakaj baš Sargov KALODONT?

Ako hočete, da bodo Vaši zobje celo življenje zdravi in lepi, jih morate temeljito čistiti vedno znova, dan na dan. Ravno tu — v tem vsakdanjem naporu, ki ga morajo zdržati Vaši zobje, preti nevarnost, ki se ne sme prezreti. Zato se mora storiti vse, da bo čiščenje zob čim prizanesljivejše.

3 PREDNOSTI

jamčijo za Sargov Kalodont:

1. blaga pena specialnega ustnega mila temeljito čisti zobe tudi tam, kamor ne doseže ščetka.
2. izredno fina sestavina prizanesljivo čisti zobno sklenino.
3. sulforicin-oleat Dra Bräunlicha odpravi polagoma nevarni zobni kamen in prepreči, da se ne naredi drug.

ZATO VZEMI

SARGOV

KALODONT

PROTI ZOBNEMU KAMNU

DOMAČI IZDELEK

Paradižnikova jajca. Paradižnike razpolovimo in jim pobereemo pečke. Nato jih denemo v kozico, pokapamo nekoliko z mastjo in postavimo za nekaj časa v vročo pečico. Potem ubijemo na vsako polovico paradižnika po eno jajce, ki ga posolimo in potresemo z nastrganim parmezanom ali pa z drobtinami, naker denemo vse skupaj še enkrat v pečico. Ko jajca zakrknajo, servira-

mo paradižnike, in sicer hkrati z zeleno solato.

Špageti s paradižniki. 40 dkg špagetov skuhamo v slani vodi, da so mehki, jih polijemo nato z mrzlo vodo in ocedimo. Medtem pripravimo tole omako: 25 dkg čebule, ki smo jo poprej zelo na drobno sesekljali, svetlo zarumenimo na 3 žlicah olja in eni žlički masla. Pridenemo soli, popra in paradižnikove mezge. Omako tudi nekoliko osladkamo, toda ne preveč, ker ne sme imeti sladkega okusa. Nazadnje dodamo še 10 dkg na drobno zrezane gnjati in malo vina ter vse skupaj dobro prekuhamo na ognju. Preden špagete serviramo, jih še dobro potresemo s parmezanom.

Pijan kmet s češnjami. Trem mlečnim žemljam obrežemo ali pa obstrgamo skorjo, sredico pa narežemo na tenke rezine in jih opečemo na maslu. Medtem zavremo 4 desetinke črnega dobro osladkanega in odišavljenega vina. Z njim polijemo ocvrte rezine, da se dobro napoje. Posebej zamesimo masleno testo in ga ne pretenko (3 mm na debelo) razvaljamo. Razvaljano testo položimo potem na pomazano pekačo tako, da visi krog in krog za tri prste čez pekačo. Testo potresemo z opranimi češnjami, ki smo jim bili pobrali

pečke, in s sladkorjem, vmes denemo nekaj kupčkov mezge, na vrh pa napojene rezine. Na to plast češenj z mezgo, potem napojene rezine in tako dalje. Nazadnje pokrijemo vse skupaj s testom, ki je viselo čez pekačo, pomažemo z jajcem in denemo v pečico, kjer se mora peči nekako tri četrti ure, dokler ni na vrhu lepo rumeno. Ko je močnata jed pečena, jo potresemo z vanilnim sladkorjem in še toplo serviramo. Namesto češenj vzamemo lahko tudi jabolka ali pa češplje.

Rumove tortice. Vmešamo 14 dkg sladkorja in 6 rumenjakov, da se vse skupaj speni. Nato pridenemo 6 dkg razmehčane čokolade, 7 dkg orehov, 3 dkg z rumom politih drobtin in trd sneg od 6 beljakov. To rahlo mešamo in opečemo nato na pomaščenem papirju v pekači. Ko se shladi, prerežemo na dve polovici, od katerih eno namažemo s kakršnokoli kremo (s čokoladno, z lešnikovo itd.), drugo pa položimo vrh prve. Iz te torte izrežemo potem z obodom za krofe majhne tortice. Vsako teh tortic oblijemo z rumovim ledom in denemo na vsako po pol orehovega jedrca. — Rumov led: 25 dkg sladkorja, 3 žlice ruma in 3 žlice vode mešamo tako dolgo, da postane zmes lepo gladka.

Za
30%
Cenejše!

Obstoji samo eden Pyramidon — in to tisti z Bayer-jevim križem ! Njegova cena je ravnokar znatno znižena, pa je to najboljša prilika za vse one, ki ga še ne poznajo, da ga sedaj preizkusijo. Pyramidon gotovo pomaga pri vseh bolečinah, migreni in menstruacijskih tegobah.

Pyramidon
TABLET

Žena v javnem življenju

V Braziliji so žene po štirinajstletnem boju dosegle enakopravnost z moškimi. Po novi ustavi imajo vse iste pravice kakor moški, torej tudi aktivno in pasivno volilno pravico.

Na Danskem so letos prvič nastavili tudi precej ženskih policijskih uradnikov. Samo v Kjopenhavnu jih je zdaj že 14.

V Avstriji bodo postavili nedavno umrli slavni igralki Hansi Niese spomenik. V kratkem bodo določili, na katerem dunajskem trgu ga bodo postavili.

Poleti se je odpravila v Palestino angleška starinoslovka Miss Garrod, da bi nadaljevala izkopavanje starin na Karmelski gori. V njeni ekspediciji so bile same ženske. Kakor poročajo preko Londona, so odkrile precej pomembnih starin.

Ali veste . . .

Dekleta rasejo navadno do devetnajstega ali dvajsetega leta, fantje pa do trindvajsetega.

*

Novorojenček moškega spola je navadno večji in težji kakor novorojenček ženskega spola. Med petim in desetim letom pa dekleta fante dohite. Od enajstega do petnajstega leta jih celo prekose, potem pa postanejo fantje spet močnejši in taki tudi ostanejo.

*

Neko mesto v Mehiki ima 6000 prebivalcev in 365 cerkva.

*

V šestindvajsetih državah so zakonski in nezakonski otroci pred zakonom enaki, povesod drugje pa še ne.

*

Na Angleškem pogreše vsako leto okoli 40.000 žena in deklet. Večji del jih seveda potem odkrijejo.

*

Po natančnih preiskavah na 2000 osebah so dognali, da je vendar bolje, če tehta človek več kakor normalno. Rejeni ljudje lažje prenašajo telesne in duševne napore in niso tako občutljivi za bolezni kakor suhi.

*

V Ameriki so dognali nekaj zanimivega. Večina dvojčkov ima čisto enake prstne odtiske.

Zakaj ima cvetje svojo barvo

Zakaj je skoraj pri vseh rastlinah cvetje posebne barve? Navadno slišimo odgovor: da privabi rastlina žuželke, ki jo oplode. Barva je kažipot, ki pove, kje se dobi med. Mnogo cvetov dobi pred razpadom višnjevkasto barvo. To naj bi bil za žuželke znak, da medu ni več. Nova raziskovanja pa so dognala, da utegne biti barva cvetov v zvezi s celotnim presnavljanjem rastline. Kajti cvet je znanilec sadu in za nastanek sadu se mora rastlina vsa presnovati. Najbrže nastajajo v cvetu snovi, ki so potrebne za nadaljnjo, izpremenjeno rast. Te snovi so podobne hormonom, ki o njih v zadnjem času toliko slišimo. Učenjaki so prišli do tega sklepa, ker so opazili čedalje več sličnosti v razvoju med živimi bitji in rastlinami. Pri obeh so naleteli na snovi, ki pospešujejo rast. V rumenem barvilu raznih rastlin so učenjaki našli obilo kisika, kar da slutiti, da ima važen pomen pri izdihavanju rastlin. Podobnega pomena je tudi rdeča barva pri različnih sadežih. Zanesljivo je le to, da stara razlaga, po kateri naj bi bila barva cveta le nekakšna vaba za žuželke, ni dovolj široka, čeprav morda ni čisto napačna. Barva cveta nima samo pomena za druge, za žuželke, ampak ima najbrže tudi svoj lastni pomen, ker je znak močnejšega življenja rastline in pospešenega dela vseh njenih organov.

Drugo vprašanje je: odkod dobi rastlina barve? Mikroskop in kemična analiza sta dognala, da izhajata zelena in rumena barva iz neznatnih teles, barvilcev, ki plavajo v ogromnem številu v posameznih rastlinskih celicah. Rdeča in višnjeva barva pa nista kom-

V hudi vročini

nas bo nekaj požirkov osvežujoče pijače okrepčalo. Zaradi velike žeje izgubi organizem dosti vode, zato se telo utruja in omaga. Hladna voda nas sicer osveži, izgubljene energije pa ne nadomesti. Skodelica

hladne

OVOMALTINE je okusna osvežujoča pijača, ki telo hkrati hrani in ustvarja novo moč.

Hladna Ovomaltine se lahko in hitro pripravi v čaši Ovomix, ki je v ta namen nalašč pripravljena in ki ima še to prednost, da je v njej prirejena Ovomaltine veliko okusnejša.

Časa Ovomix se dobi povsod, kjer se prodaja Ovomaltine, za Din 10.—.

hladna
OVOMALTINE

V vročih poletnih dneh lahko uživamo Ovomaltine ne samo za zajtrk in južino, ampak je tudi čez dan, če jo shladimo na ledu, osvežujoča pijača.

paktni kakor zelena in rumena, ampak raztopljeni. Bela barva nastane podobno kakor barva snega. Pri snegu se svetloba na številnih ploskvah snežnih kristalov dostikrat lomi in dobimo vtisk bele barve, medtem ko sneg v resnici ni «snežnobel». Tudi na cvetnih listih, ki se nam zde beli, opazimo pod zelo natančnim mikroskopom pravo morje drobnih kristalčkov in stebričkov, na katerih se neprestano odbija in lomi svetloba, da dobimo vtisk bele barve.

(Nadaljevanje.)

Krma.

Kokoši ne smemo krmiti s čemer-koli. Preden gremo nakupovat krmo zanje, moramo natanko poznati redilnost posameznih sestavin krme in vedeti, kaj žival potrebuje za pravilni razvoj.

Od pravilne hrane je namreč v veliki meri tudi odvisno, kako kokoši neso. Krma pa seveda ne sme biti sestavljena vedno enako, zakaj mladici potrebujejo drugačno hrano kakor doraščajoče kokoši, kokoš, ki nese, pa spet drugačno krmo poleti in drugačno pozimi.

Šele dolgoletna izkušnja pokaže perutninarju, katera krma je najboljša in v kakšni mešanici. Zato ni pač nič čudnega, če ima vsak perutninar svojo mešanico krme, na katero bi skoraj prisegel.

Kokoši lahko krmimo skoraj z vsako hrano, samo da ne tvorijo preveč maščobe, zakaj preveč mastne kokoši in petelini so skrajno leni in ne izpolnjujejo svojega namena. Seveda ni s tem rečeno, da ne smemo dati kokošim prav nobene hrane, ki

Dlačice - prizadevajo skrbi

vsaki dami zlasti tedaj, če se boji, da jih bodo drugi ljudje opazili po rokah, nogah, pod pazduho, na obrazu in na tliniku. Samo eno Vas lahko reši: temeljita odprava dlačic s pomočjo DULMIN kreme za odpravo dlačic, ki se lahko izvrši hitro in brez bolečin. DULMIN krema je bele barve, mehka, neškodljiva in prijetna v uporabi.

Skladišča za Jugoslavijo: Jugofarmacija d. d. Zagreb. Oddelek: Kosmetika

Proti debelosti

uporabljajte neškodljive

SLATINSKE TABLETE

za lujsanje,

sestavljene iz naravnih mineralnih soli in rastlinskih ekstraktov.

Proizvaja: apoteka

MR. BAHOVEC, LJUBLJANA

V vseh lekarnah 100 tabl. Din 46,—, 200 tabl. Din 74,—.

Reg. No. 142/3 od 10. VII. 34.

ima v sebi maščobo. Zlasti važno je, da dobe kokoši s hrano zadosti ogljikovih hidratov in beljakovin.

Razen najrazličnejše krme, ki jo pripravimo iz otrobov, iz pšenične, ovsene in koruzne moke, iz ribje moke, koruze, pšenice in ovsu, moramo dajati kokošim vsak dan tudi zadosti zelene krme (ki jo nadomestimo pozimi s senom). Seveda jim lahko dajemo poleg te krme tudi raznih kuhinjskih ostankov in vrtnih odpadkov, če niso pokvarjeni. Svežih (to se pravi mokrih) jajčnih

lupin kokoši ne smejo jesti, ampak jih moramo poprej posušiti in popolnoma zdrobiti.

Mimo vsega tega potrebujejo kokoši tudi razne rudninske sestavine za tvorbo kosti in perja, za pospeševanje prebave in za tvorbo jajčnih lupin. Takšne sestavine, ki jih morajo kokoši vsak dan dobiti, so posebno v zdrobljenih koščkih oglja in v milki.

Kokoši morajo nadalje imeti vedno tudi zadosti sveže vode na razpolago.

Vrtna dela meseca julija in avgusta.

Julija in avgusta meseca moramo zemljo nekajkrat zrahljati, ker ostane zrahljana zemlja dalje časa vlažna. Pridno moramo pleti in paziti, da porujemo plevel s koreninami vred. Po dežju zalijemo vrt z razredčeno gnojnico, ki vsem rastlinam razen fižola, graha, čebule in dorasle solate dobro de. Če je suša, moramo vsako jutro, še rajši pa vsak večer zalivati vrt. Za zalivanje uporabljamo prestano vodo ali deževnico. Mrzla voda iz studenca nam

lahko napravi znatno škodo. Paziti moramo, da grede dobro zalijemo. Ni dovolj, če je vrhnja zemlja vlažna — važno je, da pride vlaga do korenin, ki sprejemajo vodo.

Zelje, ohrovt, cvetačo in kumare še vedno okopavamo. Julija meseca navadno že dozori zgodnje zelje. Potem sejemo kodrasto zelje, ki je prav podobno ohrovtu in ki rado uspeva v vsaki zemlji. Avgusta meseca posadimo sadike 30 do 40 cm drugo od druge.

Dosti nege potrebujejo paradizniki. Stranske vejice moramo zmerom sproti odščipavati, drugače dobimo samo drobne in neokusne plodove.

Meseca julija in avgusta sejemo endivijo, po setvi pa pokrijemo gredice z vejevjem ali s starimi vrečami, zakaj solčna pripeka ovira klitje. Ko seme vzkali, odkrijemo gredice, da se počasi privadijo solnca. Čez šest ali osem tednov povežemo

V gore *Na morje*

Z ORAHOL^oM RAVE

edino pristno, zajamčeno na rastlinski osnovi, iz domačih žilastih sirovin napravljeno orehovo olje — preprečuje solnčne pege, čisti polt, izravnava gube, varuje pred solničnimi opeklinami, pospešuje delovanje kože, ji daje temno barvo in zdravo svežost. Originalna steklenica Din 7 50 v lekarnah, drogerijah in parf. merijah.

glave, če je pa endivija gosto vzklila, je vobče ni treba povezovati.

Julija meseca sejemo tudi zimsko repo in zimsko redkev.

Zdaj poberemo šalotko in jo posušimo na solncu. Debelejše glavice porabimo v kuhinji, drobnejše pa shranimo za seme.

Meseca avgusta presadimo zimski ohrovt, ki smo ga sejali junija meseca.

Ob istem času sejemo zimsko špinčo, a paziti moramo, da je zemlja dobro pognojena. Tudi motovilec za jesen sejemo avgusta meseca. Konec avgusta sejemo zimsko solato, ki jo pozneje presadimo. To solato lahko jeseni uporabljamo kot berivko, da jo s tem zredčimo.

Majaron, timijan, šetraj in žajbelj povežemo, posušimo in shranimo.

Vrtnim jagodam porežemo nove poganjke, če pa hočemo imeti mlade rastline, pustimo nekaj močnejših poganjkov in jih avgusta meseca presadimo.

Vrtnice škropimo s tobačnim izvlečkom in jih tudi nekajkrat žepujemo proti rji. Suhe cvetove sproti porežemo, da ne jemljejo popkom sokov.

Krizanteme in dalije privežemo h kolom.

Julija in avgusta meseca sejemo dveletne cvetlice: klinčke, marjetice, mačehe in tako dalje.

Ne pozabite v hudi vročini zalivati sadnega drevja!

Teta Špela.

Cena je merodajna za kakovost. To vidimo zlasti pri testeninah. Jajnine na primer so najdražje, zato je pa njih kakovost izredno odlična. To vedo naše gospodinje, a tudi vsi oni, ki jih uživajo.

Kako se peče meso

Speči meso tako, da ni posušeno in da ohrani ves sok, pa da spet ni kuhano namesto pečeno, je za kuha-

rico začetnico trd oreh. Najpravilnejša peka mesa je peka na ražnju, kar delajo še dandanes narodi na primitivni kulturni stopnji in — v velikih, dovršenih kuhinjah.

Pri peki na ražnju se peče meso naglo, ker deluje nanj ogenj neposredno in napravi v nekaj minutah neprodarno, iz strjenih beljakovin nastalo plast, ki zabranjuje iztekanje sokov in uhajanje pare iz mesa.

Tudi pri navadni peki mesa v pečici je treba skrbeti, da se napravi ta plast na površini mesa, in sicer v čim krajšem času. To se doseže zlasti s pravilno regulacijo ognja. Razen tega se mora meso devati na gorko ponev z razbeljeno mastjo, torej ne, kakor so imele navado kuharice starejših generacij, na mrzlo ponev v mlačno pečico takoj, ko se zakuri, in podlito z mlačno vodo. Veliki kuharji pravijo tako: pečenka se mora deti v razbeljeno pečico; ko dobe majhni kosi mesa, potem jerebice, piščeta itd. v četrtni uri, veliki kosi, kakor gos, telečje stegno, srnji hrbet itd. v 40 do 50 minutah primerno barvo, je treba zmanjšati ogenj.

Če denemo pečenko v mlačno pečico na mrzlo ponev, izteka sok iz mesa in meso je potem suho, neokusno in težko prebavljivo. Tudi polivanje z juho zavrača moderno kuharstvo. Pravilneje je, če vložimo nasoljeno meso v razbeljeno mast. Nekateri strokovnjaki svetujejo, naj se meso najprej opeče na pokriti ponvi na štedilniku in šele potem dopeče v pečici.

Z mastjo se ne sme varčevati; ko se vzame pečenka iz ponve, se mast odlije in uporabi. Soliti s meso šele zadnjo četrt ure, da sol ne izluži že iz sirovega mesa večine soka, ki mora ostati v mesu, če hočemo, da bo pečenka sočna.

Iz tega se vidi, da postavlja moderno kuharstvo stare metode na glavo in da je kemija v kuharstvu važen činitelj.

Velika tuba

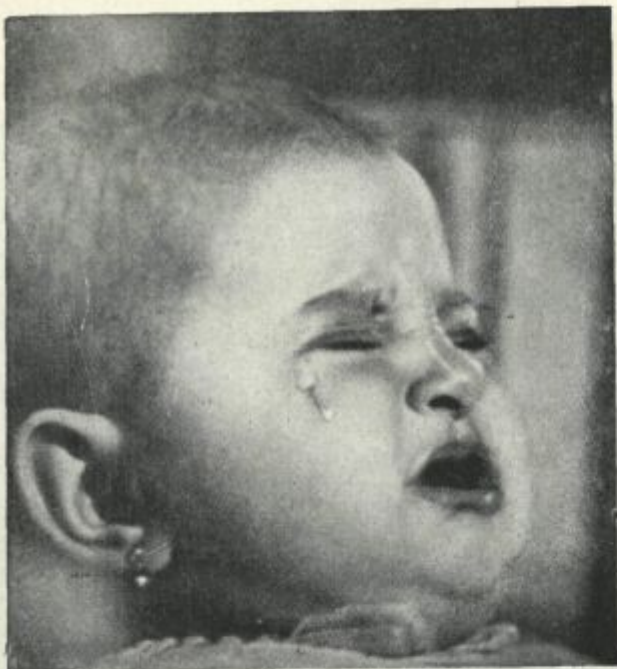
NIVEA

PASTA ZA ZOBE

**čudovita po okusu
neprekosljiva v učinku!**

Naročnina za list s krojno prilogo in 5 gospodinjских knjig: za vse leto Din 105.—, za pol leta Din 54.—, za četrtno leto Din 27.—; za Ameriko in inozemstvo dolarjev 5.—; za Italijo Lit 37.—.
Posamezna številka Din 5.—, krojna priloga Din 2.—, gospodinjjska knjiga Din 30.—.
Deset broširanih leposlovnih knjig Din 100.—, vezava Din 60.—.
Deset broširanih rodbinskih knjig Din 67.—, vezava Din 60.—.

Izhaja vsakega 1. v mesecu. Odgovorna za izdajateljstvo, uredništvo in upravnništvo Rija Podkrajškova.
Uredništvo in uprava v Ljubljani, Dalmatinska ulica 10/I. Telefon 24-87.
Rokopis se ne vračajo.
Tiska Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani.
Predstavniki Miroslav Ambrožič.

Zakaj pustite
svojega otroka
jokati?

Otrok je vendar lačen!

Skuhajte mu

dr. Pirčevo

sladno kavo

in takoj bo potolažen!

Dr. Pirčeva sladna kava je zdrava, redilna in cenena družinska hrana, odličnega okusa. Vse jo hvali. Vsi veliki in majhni jo radi imajo.

Dr. Pirčeva sladna kava je domač slovenski izdelek. Zato zavračajte tuje blago, ker s tem dajete delo slovenskemu delavcu!

Kako sem se v 60. letu rešila gub

...IN KAKO SE MI JE POSRECILO, DA
IZGLEDAM 20 LET MLAJŠA

»Dosegla sem starost 60 let, torej starost, ko žena največkrat ne stremi več za tem, da bi bila privlačna. Vendar sem iz голе radovednosti hotela preizkusiti na svojem razoranem in ostarelem obrazu delovanje kreme Tokalon, hraniva za kožo. Premislite moje presenečenje ko so mi že po *enome-secnem* uporabljanju kreme začeli govoriti: »Vi se pomlajete!« Te opazke so me odogumile, da sem vztrajala in po *petih mesecih* se je izvršilo čudo, da mi zdaj vsakdo, ki me vidi, pravi, da izgledam kot žena z največ 40 do 45 leti. Moja polt je svetla in nežna, prijetno rožna, a gube so se vse izgubile komaj te nait sled za njimi. To je čudovito! Ko bi torej hotele vse žene uporabljati kremo Tokalon, hranivo za kožo, ne bi bilo več stark».

Pripomba: Dama, ki nam je poslala to pismo nas je prosila naj nienega mena ne objavimo. Vsakdo pa lahko vidi nien lastni rokopis. Kremo Tokalon, hranivo za kožo, vsebuje nenavadne hranilne sestavine, ki se najskrbneje in najpazliverje pripravljajo in ki so po zatrdilu najboljših specialistov neobhodno potrebne koži da ohrani svojo svežost in čvrstost in da ostane svetla in brez namaniše gubice. Uporabljajte kremo Tokalon, hranivo za kožo, rožne barve vsak večer preden greste spat kremo Tokalon bele barve pa zjutraj in čez dan. Čudili se boste, kako se Vam koža popravlja in kako se izboljšanje kaže že po eni sami noči.

R. MIKLAUC
"PRI ŠKOFU" - LJUBLJANA
 LINGARJEVA ULICA - PRED ŠKOFIJO 3

DAME IN GOSPODJE!

PRIDITE
 IN OGLEDITE SI
 MOJO ZALOGO
 MANIFAKTURNEGA
 BLAGA
 VELIKA IZBIRA
 ZADNJE
 NOVOSTI

SOLIDNE CENE!

Takšna je

— nova Elida Ideal-krema.
Vprašajte svojega trgovca.
Poizkusite! Njen učinek
Vas bo prijetno iznenadil.

Zakaj to je novo na njej:

**izboljšana kakovost
požlahtnjen vonj
povečana tuba
popoln učinek.**

Ona se vleže takoj v kožo
— odpravi, ker ima v sebi
„hamamelis virginica“
majhne poškodbe na
polti, nečistoto in ve-
like kožne znojnice.
Ona je idealna podlaga
za puder — varuje pred
prahom, vetrom in slabim
vremenom — napravi polt
medlo in enakomerno lepo.

NOVA

ELIDA **IDEAL** KREMA